

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΔ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19.—Τηλ. 227-689 | 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1967 | ΑΡ. 1

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Π ρ ο ς
τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ τέκνα,

Εὐαγγελιζόμεθα σήμερον, κατὰ τὸν Προφήτην, ὅτι «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, Υἱός, καὶ ἐδόθη ἡμῖν, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα Αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, θαυμαστός σύμβουλος, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος».

Καὶ ἡ προφητεία αὕτη ἐπληρώθη κατὰ γράμμα. Αἱ διακοπεῖσαι διὰ τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα σχέσεις μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀποκαθίστανται καὶ ἐγκαθιδρύεται ἐπὶ τῆς γῆς («νέα κοινωνία»), εἰς τὴν ὁποίαν μετέχουν πάντες οἱ ἄνθρωποι τῆς «εὐδοκίας». Καὶ τῆς κοινωνίας ταύτης μέλη εἶναι, καὶ θὰ εἶναι μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος, ὅσοι πεινώσι καὶ διψῶσι τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου, ὅσοι μὲ κόπους καὶ θυσίας θεμελιώνουν καὶ ἀναπτύσσουν τὴν δικαιοσύνην ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅσοι σπογγίζουσι τὰ δάκρυα καὶ ἐπιδένουν καὶ ἰατροῦν τὰ τραύματα τῶν πασχόντων καὶ συντετριμμένων, ὅσοι ἐπιδεικνύουσι πραότητα, ὅσοι οὐδένα πληγώνουσι σωματικῶς ἢ πνευματικῶς, ὅσοι οὐδενὸς τὴν θλίψιν καὶ τὰ δάκρυα προκαλοῦν, ὅσοι ὡς

καλοὶ ἀδελφοί, φροντίζουν νὰ ἐνδύουσι γυμνοὺς καὶ νὰ στεγάζουσι ἀστεγούς, καὶ ὅσοι ἐν γένει ἄνευ πομπῶν καὶ ἐπιδείξεων ἐκδηλώνουσι σπλάγχνα οἰκτιρμῶν πρὸς τοὺς ἐν δυστυχίᾳ συνανθρώπους των.

Τότε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συμπαθείας θὰ γνωρίσουσι τὸν Κύριον, ὁ Ὅποῖος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦτο ἀκριβῶς, ἵνα ἐλκύσῃ πάντας εἰς τὴν Βασιλείαν Του.

Μὲ τοιαῦτα αἰσθήματα καὶ τὰς θεοφιλεῖς πράξεις ἡμῶν ταύτας, καλοῦμεθα νὰ προσέλθωμεν εἰς τὴν φάτην τοῦ Θεοῦ Βρέφους, νὰ προσκυνήσωμεν Αὐτὸ προσφέροντες τὸν λιβανωτὸν τῆς λατρείας, τὴν σμύρναν τῆς πίστεως, καὶ τὸν χρυσὸν τῆς ἀγάπης μας.

Δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπατοῦν καὶ νὰ μᾶς παρασύρουσι αἱ φθοροποιοὶ αἰρετικαὶ διδασκαλίαι τοῦ αἰῶνος τούτου, τὰ συνθήματα τῆς ὕλης καὶ αἱ μέγαντοι φιλοσοφικαὶ ὑποσχέσεις. Ἡ ἱστορία, ἡ ἀδιάψευστος αὕτη μάρτυς τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ ἡ ἀλάθητος ἠθικὴ ὁδηγὸς τῶν λαῶν, παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν βεβαιότητα, ὅτι «οὐκ ἔστιν ἄλλω ἐν οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4,12).

Ἄς ἀκολουθήσωμεν λοιπὸν τὸν Κύριον,

ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ, ΕΤΕΙ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Π ρ ό ς

Τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ τέκνα,

Σήμερον σὺν Θεῷ, ὁ πολὺς κόσμος στρέφει τὰ νῶτα πρὸς τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ἀσπάζεται ἐν θυμηδίᾳ καὶ χαρᾷ τὸ ἀρχόμενον νέον ἔτος καὶ καταστέφει τοῦτο δι' εὐχῶν πρὸς μακροήμερουσιν καὶ ὑλικά ἀγαθὰ.

Ἡμεῖς ὅμως οἱ χριστιανοί, λογικώτερον καὶ χριστιανοπρεπέστερον σκεπτόμενοι, ὀφείλομεν νὰ στρέψωμεν μᾶλλον ἐρευνητικὸν τὸ βλέμμα ἡμῶν εἰς τὸ παρελθόν, ἵνα, ἐκ τῶν καλῶν ἢ κακῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κατ' αὐτὸ διαγωγῆς ἡμῶν, ἀρυσθῶμεν ἐπωφελῆ διὰ τὸ μέλλον διδάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ὀδηγήσωσι μὲν ἡμᾶς εἰς μετάνοιαν διὰ τὰς ἐφαμάρτους ἡμῶν πράξεις, θὰ δωροφορήσωσι δὲ κατὰ τὸ νέον ἔτος τὴν ἀληθῆ καὶ μόνιμον χαράν, τὴν ὁποῖαν προκαλεῖ ἡ συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ κατὰ Χριστὸν καθήκοντος.

Μὲ τοιαύτας σκέψεις καὶ τοιαῦτα συναισθήματα ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν, ἐπευλογοῦσα τὰ προσφιλῆ αὐτῆς πνευματικά τέκνα, εὐχεται πρὸς αὐτὰ τὸ νέον ἔτος ἐν εὐλογίαις καὶ χάριτι παρὰ Κυρίου γόνιμον εἰς πράξεις ἀγαθὰς καὶ θεαρέστους πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ δόξαν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.

Ἰδιαιτέρως ἡ μήτηρ Ἐκκλησία δέεται τοῦ Κυρίου ὅπως εὐδοκῆσῃ καὶ ἀπελάσῃ ἐκ τῆς ἁγίας Αὐτοῦ μάνδρας «λύκους βαρεῖς», προσπαθοῦντας παντὶ μέσῳ νὰ σαγηνεύσωσιν εἰς τὰς αἰρετικὰς αὐτῶν σαγήνας ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς, καταπαύσῃ δὲ τὴν φοβίζουσαν ἡμᾶς συνοχὴν ἔθνῶν καὶ δωροφορήσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν παμπόθητον καὶ πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν εἰρήνην Αὐτοῦ, Οὐ ἡ χάρις εἴη μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν
τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1967

Εὐχέτης ὑμῶν πρὸς Κύριον
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

καὶ ἄς καταβάλωμεν ὅλας μας τὰς δυνάμεις, ἵνα ἐπικρατήσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τὸ δίκαιον, τὸ φιλάδελφον, ἡ Ὀρθόδοξος πίστις πρὸς τὸν Σωτῆρα.

Ταῦτα, ὡς καλῶς, καὶ ὁ οὐρανοβάμων θεῖος Παῦλος συνιστᾷ: «Ἐνδύσασθε, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακροθυμίαν, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινὰ ἔχη μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἔχαρισατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡμεῖς· ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῦτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος· καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω, ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι καὶ εὐχάριστοι

γίνεσθε. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ δι' αὐτοῦ» (Κολασ. 3, 12-17).

Ἡ χάρις τοῦ γεννηθέντος Κυρίου εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν,
τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου 1966

Εὐχέτης ὑμῶν πρὸς Κύριον
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α΄.

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Παναγιώτατε και θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὴ ἀδελφὴ ἡμῶν και συλλειτουργῆ Κόριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσ-αγορεύομεν.

«Ὡ βάθος πλούτου και σοφίας και γνώσεως Θεοῦ» μετὰ τοῦ αὐρανοβάμονος Παύλου, τοῦ τῶν ἐθνῶν Ἀποστόλου, ἀνακράζομεν, ἐν πάσῃ μὲν ἡμέρᾳ τῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς εὐσπλαγγνίας και φιλανθρωπίας, ἐξαιρέτως δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ ἡμέρᾳ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου σαρκώσεως.

Ἐν ταύτῃ γὰρ ὁ Κτίστης και Δημιουργός, ὀλλόμενος ἰδὼν τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησε και ὄλον τῆς φθορᾶς ὑπάρξαντα, κλίνας τοὺς οὐρανοὺς κατήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς, μορφὴν δούλου λαβών, και ἐκ Παρθένου ἀγίας σαρκωθεὶς ἐν σπηλαίῳ γεννᾶται και ῥάκει σπαργανοῦται και βροτὸς ὀράται, ἵνα τὸν πεπτωκότα ἄνθρωπον ἐκ τῆς φθορᾶς τοῦ θανάτου λυτρώσῃ και εἰς τὸ ἀρχέτυπον τῆς εἰκόνος αὐτὸν ἀναπλάσῃ και ἀναμορφώσῃ, εἰς ζωὴν αἰώνιον και ἀθῆς αὐτὸν ἀνακαλέσας.

Ἀγάλλονται οἱ οὐρανοὶ ἐπὶ τούτῳ και ἡ γῆ σὺν τοῖς ἀνθρώποις εὐφραίνεται. Ἀγγελοὶ σὺν τοῖς ἀνθρώποις συνορτάζουσι «Δόξα ἐν ὑψίστοις, λέγοντες, τῷ σήμερον ἐν τῷ σπηλαίῳ τεχθέντι» και τὸν ἐν φάτῃ ὡς βρέφος ἀνακείμενον σαρκωθέντα Θεὸν Λόγον Θεοπρεπῶς δοξολογοῦντες. Οἱ ποιμένες προσκυνοῦσι και Μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἤκοντες δῶρα προσφέρουσι. Χαρᾶς δὲ τὰ πάντα πεπλήρωται «Χριστοῦ τεχθέντος ἐκ τῆς Παρθένου».

Ταύτης ὀδῆς τῆς ἀπὸ τοῦ Σπηλαίου χαρᾶς ἐμπεπλησμένοι ἐν ταύτῃ τῇ μεγαλειῶδει ἡμέρᾳ, και τὴν «μητρόπολιν πασῶν τῶν ἐορτῶν» ἐορτὴν τῆς κατὰ σάρκα ἐν σχήματι ἀνθρώπου ἐπιφανείας τοῦ Υἱοῦ και Λόγου τοῦ Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν μετὰ παντός

τοῦ χριστωνόμου λαοῦ πανηγυρίζοντες, εὐγνωμον κλίνομεν γόνυ πρὸ τοῦ ἐκ Παρθένου τεχθέντος Θεοῦ Βρέφους, και σπεύδομεν νοερῶς κοινωνῆσαι μετὰ τῆς Ὑμετέρας γεραρᾶς και ἐπιποθήτου Παναγιότητος σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν σεβασμίᾳ Ἱεραρχίᾳ, τῷ εὐλαβεῖ κλήρῳ και συμπάσῃ τῇ ἧς προῖσταται Μητρὶ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ πρὸς τὸ συγκοινωνοὺς μετ' Αὐτῆς τῆς εὐφροσύνου ταύτης χαρᾶς γενέσθαι, ἅμα δὲ και εὐξασθαι Αὐτῇ μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου και πάσης τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ὅπως ὁ ἀπάτω πρὸς ἡμᾶς συγκαταβάσει και ἐν φάτῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν καταξιῶι τὴν Ὑμετέραν ἀγαπητὴν Παναγιότητα ἐπὶ μακρᾶς ἐτῶν περιόδους ἐν ἀδιαπτῶ κατ' ἄμφω ὑγιεῖ εὐφραίνεσθαι και πανηγυρίζειν τὸ ὑπερφνὲς τοῦτο μυστήριον τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης και φιλανθρωπίας Αὐτοῦ, τὸν δ' ἐπιτέλλοντα νέον ἐναντὸν τῆς χρηστότητος Αὐτοῦ χαρίσῃται Αὐτῇ μεστὸν πάσης ἀπ' οὐρανοῦ εὐθηνίας.

Ἐπὶ τούτοις και ἀθῆς τὴν Ὑμετέραν γεραρὰν και ἐπιπόθητον Παναγιότητα φιλήματι ἀγάπης ἐν Χριστῷ τῷ δι' ἡμᾶς ἐν σπηλαίῳ τεχθέντι κατασπαζόμενοι, διατελοῦμεν.

Τῆς Ὑμετέρας Θεοτιμῆτου Παναγιότητος ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς και ὄλωσ πρόθυμος.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὅμοια γράμματα ἀπεστάλησαν και πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχῃν και πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους Ἀρχηγούς τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν και τὸ ἐξῆς ἰδιωτικὸν ἐόρτιον γράμμα:

Παναγιώτατε και ἀγαπητὴ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Χριστοῦ τὴν κατὰ σάρκα Γέννησιν πανηγυρίζουσα ἐορτάζει ἡ ἀνὰ τὴν οἰκουμένην

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1966 ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς ἀπαντήσεις τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, ἀπεφάσισεν ὅπως συγκληθῆ ἑκτάκτως ἡ σептὴ Ἱεραρχία τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1966 μὲ θέμα «Ἡ μελέτη τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 4589/66».

Πρὸ τῆς συνεδριάσεως σύσσωμος ἡ Ἱεραρχία ἐτέλεσεν ἐπιμνημόσυνον δέησιν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν θυμάτων τοῦ τραγικοῦ ναυαγίου τοῦ ὀχληματογωγοῦ («Ἡράκλειον»).

Μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἐπιμνημοσύνου δέησεως ἤρχισεν ἡ συνεδρίασις τῆς σептῆς Ἱεραρχίας δι' ἐπικλήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀκολουθῶν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑκτάκτου συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

«Σεβασμιώτατοι καὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Τῇ ἐπικλήσει τοῦ ἁγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος ἐπιλαμβανόμεθα σήμερον τῶν ἐργασιῶν τῆς ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἵνα τελειώσωμεν ἔργον καὶ καθήκον ἅγιον πρὸς τὴν πάνσεπτον Ἐκκλησίαν ἡμῶν πνευματικὴν Μητέρα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ διετίας καὶ πλέον ἀρξάμενον, διήλθε διὰ πολλῶν καὶ κοπιωδῶν φάσεων. Ἐχομεν δι' ἐλπίδος καὶ ποιούμεθα ἀνωτέρω τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως τελειώσωμεν, διότι οὐδεὶς ἀρνεῖται, ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄωτον τῆς ἀντοχῆς. Ἐλπίζομεν

ἀγιοτάτη τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία. Ξένον τοῦτο μυστήριον καὶ παράδοξον, οἷον οὐκ ἔγνω ἡ πρὸ αὐτῆς ἀνθρωπότης. Ἐν αὐτῷ γὰρ ἐτελειουργήθη ἡ ἔνσαρκος τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ γῆς ἐπιφάνεια ἐπὶ ἀνακλήσει τοῦ πεσόντος Ἀδάμ καὶ τελεία τῶν πάντων ἀνακαινίσει.

Τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν θείαν ταύτην πρὸς τὸν ἄνθρωπον συγκατάβασιν ἐπὶ τῇ ἐν τῷ Σηηλαίῳ τῆς Βηθλεὲμ ἐνσάρκω τοῦ Κυρίου παρουσία ἐν ἀγαλλιάσει ὕμνουσα ἀγγελικὴ ἐξ οὐρανῶν στρατιά, δόξαν μὲν ἀνέμελπε τῷ ἐν Ὑψίστοις Θεῷ, εἰρήνην δ' ἐπὶ γῆς εὐαγγελισαμένη καὶ εὐδοκίαν ἐξαγγελίασα ἐν ἀνθρώποις, ἐσάλπισε τῇ οἰκουμένην νεὰς ἀπαρχὴν ἱστορίας.

Τὴν ὕμνωδιαν ταύτην οἱ οὕτω σεσωσμένοι καὶ σήμερον ἀναμείποντες μέτοχοι τῆς κοινῆς ἀπάντων τῶν ὀρθοδόξων χαρᾶς, σπεύ-

δωμος, ὅτι ὁ ἀρξάμενος ἔργον ἀγαθὸν θὰ ἀξιῶσῃ ἡμᾶς νὰ ἴδωμεν καὶ τὴν ἐκβάσιν, ἵνα ἐνδείξηται τὴν δύναμιν Αὐτοῦ τοῖς ἐπερχομένοις.

Ἄς παρακολουθήσωμεν λοιπὸν πρῶτον τὸ ἱστορικὸν τῆς παρουσίας ἱερᾶς ἡμῶν συνάξεως, ἵνα κρίνοντες τὰ πρόσφατα γεγονότα σταθμίσωμεν τὴν περαιτέρω πορείαν ἡμῶν.

Ἐπὶ τούτοις εὐχομαι ταπεινῶς, ὅπως ἡ ἐλπίς ἡμῶν ὁ Δομήτωρ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας Κύριος ὁ Θεός, ἐνδείξηται ἐν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς λειτουργοῖς τὴν χάριν Αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν τοῦ Παναγίου Αὐτοῦ ὀνόματος. Ἀμήν.

Ἡ Ἱερά Διαρκὴς Σύνοδος ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν 39 Σεβ. Μητροπολιτῶν πρὸς σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὴν 10ην τρέχοντος, ἀπέστειλεν ἀπὸ τῆς 29ης παρελθόντος μηνὸς σχετικὸν ἔγγραφο πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν Ἱεροσκευμάτων, διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πρὸς τοῦτο Βασιλικῆς Διατάγματος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐσκέφθη, ὅτι δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ συγκληθῆ ἡ Ἱεραρχία εἰς παραμονὰς Χριστουγέννων καὶ νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν οἱ Σεβ. Ἀρχιερεῖς ἀπὸ τὰς Ἱεραρχίας κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς καὶ νὰ μὴ δοθῆ ἀφορμὴ σχολίων εἰς βάρος τοῦ κύρους τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Συγχρόνως ἐλήφθη ἔγγραφο ὑπ' ἀριθ. 171449/1/12/66 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν ἔχει ἀντίρρηση νὰ ἐκδώσῃ τὸ Διάταγμα συγκλήσεως, ἀλλ' ὅτι φρονεῖ σκόπιμον νὰ ἀνεβάλλετο ἡ σύγ-

δομεν ταύτης κοινωνὸν ποιήσασθαι τὴν Ὑμετέραν θεοφροσύνητον Παναγιότητα, καὶ ἰκετεύοντες τὸν ἐνανθρωπήσαντα Κύριον, ὅπως διαφυλάττῃ Αὐτὴν ἄνοσον, ἄλυπον καὶ θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως ποιμαίνουσαν τὸ περὶ Αὐτὴν εὐσεβὲς τοῦ Κυρίου ποίμνιον, εἰς δόξαν καὶ εὐκλειαν τῆς καθ' ἡμᾶς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ θύραις δὲ ὄντος τοῦ νέου τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου ἐνιαυτοῦ, διακαῶς εὐχόμεθα τοῦτον τῇ τε Ὑμετέρᾳ θεοφροσύνητι Παναγιότητι καὶ συμπάσῃ τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ πλήθοντα πάσης Θείας ἀγαθωσύνης. Φιλήματι δ' ἁγίῳ καὶ αἰθίς Αὐτὴν κατασπαζόμενοι διατελοῦμεν.

Ἀθῆναι, Χριστούγεννα 1966.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

κλησις τῆς Ἱεραρχίας, λόγω τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, διὰ μετὰ τὰς ἑορτάς.

Διὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἱερά Σύνοδος δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἀναβολῆς τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας, ἀπεφάσισε νὰ ἀποστείλῃ τηλεγράφημα ἐρωτώσα τοὺς Σεβ. Ἀρχιερεῖς, ἐὰν ἐμμένωσιν εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὴν 10ην τρέχοντος, ἢ συγκατατίθενται εἰς ἀναβολὴν διὰ τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1967 λόγω τῶν ἑορτῶν τοῦ αἰδεσίμου τῶν Χριστουγέννων.

Ἡμερομηνία συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας ὠρίσθη ἢ 10η τρέχ. Διάρκεια δὲ ταύτης ἐζητήθη μὲν 15θήμερος, ἀλλὰ ἐναπόκειται εἰς τὴν Ἱεραρχίαν νὰ περατώσῃ τὴν μελέτην τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοθετήματος καὶ νὰ συντομεύσῃ οὕτω τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεραρχίας.

Συγχρόνως ἐλέχθη ὅτι πιθανὸν καὶ νὰ ἐργασθῇ διὰ τινὰς ἡμέρας, ἔπειτα νὰ διακόψῃ διὰ μετὰ τὰς ἑορτάς.

Δὲν ἔχει ἐκδοθῆ τὸ Β. Δ/γμα συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας. Ἀλλὰ βάσει τοῦ ἀπὸ 17/12/59 Ν. Δ/τος συνέρχεται αὐτοδικαίως ἐφ' ὅσον παρήλθε 10ήμερον, ἀφ' ἧς ἐπεδόθη εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τὸ σχετικὸν ἔγγραφο τῆς Συνόδου περὶ συγκλήσεως τῆς Ἱεραρχίας, τοῦτο δὲ ἐπεδόθη τὴν 29ην Νοεμβρίου.

Μετὰ ταῦτα ὠμίλησεν ὁ Μακαριώτατος πρῶην Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρος Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Μακαριώτατε,

Ἄγιε Πρόεδρε τῆς Ἱεράς Συνόδου,

Σεβασμιώτατοι Ἄγιοι ἀδελφοί, συγκροτοῦντες τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Κύριε Βασιλικὴ Ἐπίτροπε,

Εὐχαριστίαν ἀπειρον καὶ δοξολογίαν διηνεκῆ ἀναπέμπω πρὸς τὸν Πανάγαθον Θεόν, ὅστις ἐν τῇ ἀπειρῶ καὶ ἀνεξιχνιάστῳ Αὐτοῦ εὐσπλαγχνίᾳ ἠυδόκησεν ἵνα καὶ αὐθις εἰσέλθω εἰς τὴν Ἱεράν ταύτην τοῦ Συνοδικοῦ αἵθουσας καὶ ἵνα εὐρεθῶ καὶ πάλιν ἐν μέσῳ τῶν Ἁγίων ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν παλαιῶν καὶ νέων, τῶν λίαν μοι ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων, καὶ ἵνα ἔχω θέσιν ὡς Ἀρχιεπίσκοπος πρῶην Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρος Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, εἰς τὰ πράγματα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἰσταμαι ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ἐνώπιον τῶν ἀνεξερευνητῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ, ὅστις «οὐκ ἔα πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δυνάμεθα» καὶ ὅστις «ἀνορθοὶ κατεθαγμένους».

Πάντοτε ἐπίστευον καὶ νῦν πιστεύω καὶ θὰ πιστεύω διὰ παντὸς ὅτι τὸν Σταυρὸν διαδέχεται ἢ Ἀνάστασις καὶ τὸν Γολγοθᾶν ἢ πρῶτα τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων καὶ ἤδη πείραν προσωπικὴν τῆς

πίστεώς μου ταύτης λαβῶν, δοξολογῶ καὶ πάλιν τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Ἐπιθυμῶ νὰ διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν ἀγαπητὴν Μακαριότητα ὅτι πάντοτε θὰ εὑρητε τὸν πρόκατοχόν σας Προκαθήμενον, δηλαδὴ τὴν ταπεινότητά μου, συμπαραστάτην κατὰ πάντα εἰλικρινῆ εἰς τὸ ὄντως ἐπίπονον ἔργον ὑμῶν καὶ μάλιστα ὑπὸ τὰς σημερινὰς ἐσωτερικὰς καὶ διεθνεῖς δυσκόλους συνθήκας.

Πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, σήμερον ἰδιαίτερος, διέρχεται μίαν ἀπὸ τὰς πλέον δυσκόλους περιόδους τῆς Ἱστορίας αὐτῆς καὶ πιστεύω ὡσάυτως ὅτι ἐν τῇ ἐνότητι καὶ τῇ φιλοτίμῳ συνεργασίᾳ ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας θὰ κατορθωθῇ—ὑπὸ τὰς Ὑμετέρας ὀδηγίας καὶ πεφωτισμένας ἀπόψεις καὶ ἐνεργείας τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, νὰ παρακαμφθοῦν οἱ δεινοὶ σκοπελοὶ τοὺς ὁποίους συνήνησε τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους χρόνους.

Ὁμιλῶν, Μακαριώτατε, πιστεύω ὅτι καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐκφράζω τὸν ἀσίγαστον πόθον τῶν ἁγίων ἀδελφῶν, ὅπως ἴδωσι καὶ ἴδωμεν πάντες τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, τὴν ἐν Ἑλλάδι, ἐπανευρίσκουσαν τὴν κανονικὴν αὐτῆς πορείαν ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους, διότι ἀποτελεῖ αὕτη, ἀσυζητητὴ, τοῦ Ἔθνους τὴν ψυχὴν.

Ἡ ἀναντίρρητος αὕτη διαπίστωσις θεωρουμένη εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἤδη τὸν τελευταῖον καιρὸν διαμορφωθείσης καταστάσεως καὶ ἀναφερομένης εἰς τὰς σχέσεις ποιμνίου—Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας διαγράφει τὴν ζωφερότητα τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ ταυτοχρόνως ὑπαγορεύει εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν ἄρσιν—ὅσον ἀκόμη εἶναι καιρὸς—ἐπουσιωδῶν ἀντιθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐνῶ προσφέρουν μόνον ἀρνητικὰς θέσεις καὶ ἀποτελέσματα, διασποῦν τὴν ἀκαταμάχητον ἰσχύν τῆς ἐνότητος τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὀδηγοῦν μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν εἰς τὴν ἐξουθένωσιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς διοικήσεως ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας.

Τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιχειρεῖται ἄμεσος καὶ ἔμμεσος σφαγιασμὸς καὶ πρωτάκουστος ὑποταγὴ τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ παρὰ βῆσιν ὄνι μόνον τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἔθνους ἀλλὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς καθόλου παραδόσεως τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἀπὸ μέρους τῆς ἀνευ γνώμης τῆς Ἐκκλησίας νομοθετούσης Πολιτείας, δὲν εἶναι οὔτε νοητὸν οὔτε ἠθικῶς ἐπιτρεπτόν νὰ διασπαθίζωμεν τὴν ἰσχύν τῆς πολυτίμου παρακαταθήκης εἰς ἀνθρωπίνους ἀντιθέσεις καὶ προστριβὰς ἀναγομένας εἰς τὴν παρελθοντολογία.

Ἐπιθυμῶ εὐλαβῶς νὰ τονίσω ὅπως ἰδιαίτερος καὶ νὰ ὑπογραμμίσω μετὰ ἰδιαζούσης ἐμφάσεως τὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κυριαρχήσῃ εἰς τὴν σύνοδον ταύτην τῆς Ἱεραρχίας: ΕΝΟΤΗΣ.

Ἡ ἐνότης δὲ αὕτη εἶναι ὁ καρπὸς καὶ τὸ ἀπο-

τέλεσμα τῆς εὐθύνης ἐκάστου ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἡ διάσπασις θὰ εἶναι ἡ ἄρνησις τῆς εὐθύνης ἔναντι τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως τῆς πίστεώς μας.

Ἡ ψήφισις τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 4589 τῆς 10ης Νοεμβρίου 1966 «Περὶ ρυθμίσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» βεβαιοῖ τὸ ἀδιαμφισβήτητον γεγονός, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μετατρέπεται εἰς ἔρμαιον καὶ μεταβάλλεται εἰς χεῖρας τῆς «νόμῳ κρατούσης Πολιτείας» εἰς ἄθυρμα.

Τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Διάταγμα ἀναιρεῖ ἄνευ περιστροφῶν εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν τὴν ὅλην παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ἡ πραγματοποίησις τῶν σχετικῶν ἄρθρων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὀδηγεῖ μετὰ βεβαιότητος εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Περιττὸν νὰ τονίσω ποίας ἐπιπτώσεις διὰ τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ὑποκρύπτει μία τοιαύτη πραγματοποίησις.

Ἡ ταπεινὴ γνώμη ἡμῶν εἶναι, ὅπως, τὰ ὅλως ἀβασανίστως καὶ ἐρήμην τῆς Ἐκκλησίας, καταλυτικὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐξουσίας θεσπισθέντα ἄρθρα, ρυθμισθούν διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Αὐτὴν τὴν θέσιν ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς ἡ χαλεπότης τῶν καιρῶν καὶ ἡ εὐθύνη ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκόμη ἐπιβάλλει περίσκεψιν, ἐπίγνωσιν, δύναμιν πρὸς ἀνάληψιν εὐθυνῶν.

Μέτρον ἐπιβεβλημένον διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς εὐθύνης ἡμῶν ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ ἡ ἐν τῷ ἅμα ἐπισταμένη μελέτη τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἄρθρων τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας καὶ σύνταξις διαφωτιστικοῦ ὑπομνήματος, ἐπιδοθησομένου τοῖς ἀρμοδίοις τοῦ Κράτους ὑπὸ Ἐπιτροπῆς καταρτισθησομένης ἐξ Ἁγίων Ἀδελφῶν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, πρὸς ἀναστολήν τῶν ἄρθρων τούτων καὶ ρύθμισιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς συντάξεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, τῆς Ἐπιτροπῆς δὲ ταύτης τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας ἐξουσιοδοτημένης ἵνα παρακολουθῇ τὴν ἐξέλιξιν.

Ἀδελφοί μου ἐν Κυρίῳ, κατὰ τὴν κρίσιμον καὶ ἱστορικὴν ταύτην στιγμήν ποιοῦμαι θερμοτάτην ἔκκλησιν πρὸς πάντας ὑμᾶς καὶ ἐπικαλοῦμαι τὰ αἰσθήματα τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς λατρείας πάντων ὑμῶν πρὸς τὴν Ἁγίαν Μητέρα ἡμῶν Ἐκκλησίαν, τῆς Ὁποίας μετ' ἀπογοητεύσεως ἐπ' ἐσχάτων διαπιστοῦμεν ὅτι τὸ κύρος ἀντὶ ν' αὐξάνη μειοῦται καὶ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τὸ γόητρον ὅλκνεν καὶ περισσότερο φθείρεται, σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς καθικετεῦω: ἄς μείνωμεν ἠνωμένοι καὶ ἀδιάσπαστοι ὡς εἰς ἄνθρωπος. Οὐδεμία πλέον ἀσυνεννοησία ἐπιτρέπεται καὶ οὐδεμία προχειρότης συγχωρεῖται. Ἀρκετὰς γαλαίπωρας καὶ βασάνους ἐδοκίμασεν ἡ

Ἐκκλησία κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους. Ἄς παρατρέσωμεν τὸ παρελθὸν ὅπερ οὔτε ἐπωφελές οὔτε ἐποικοδομητικὸν τυγχάνει κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην. Καὶ ὁμοφρονούντες ἄς προμαχήσωμεν. Αἱ εὐθύναι μας ἔναντι τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του εἶναι πολυδιάστατοι. Ἄς τὰς ἀναλάβωμεν ἐν φόβῳ Θεοῦ.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι μὲ τὴν πανσθενῆ Ἐκείνου βοήθειαν ἡ Ἐκκλησία καὶ πάλιν θὰ θριαμβεύσῃ.

Ἐν συνεχείᾳ διεξήχθη συζήτησις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὸν λόγον πολλοὶ Ἱεράρχαι. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισεν ὅπως συγκροτηθῇ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Κυπριανοῦ, Ἐλασσῶνας κ. Ἰακώβου, Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου καὶ Παραμυθίας—Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτου πρὸς μελέτην τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 4589/1966 καὶ ὑποβολὴν τῶν πορισμάτων αὐτῆς εἰς τὴν Ἱεραρχίαν, ἡ ὁποία συνῆλθε πρὸς τοῦτο τὴν 14 Δεκεμβρίου 1966.

Ἡ ὡς ἄνω Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ, μελετήσασα ἐπισταμένως εἰς πολυώρους συσκέψεις τὸ κείμενον τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 4589/1966, ὑπέβαλεν εἰς τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν τὸ ἐξῆς :

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4589)1966 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ (Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, τεύχος Πρῶτον, ἀριθμὸς φύλλου 239/10 Νοεμβρίου 66).

Ἡ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 10ης τρέχοντος μηνός, συγκροτηθεῖσα Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ὑποσημειουμένων Μητροπολιτῶν Ἡλείας Γερμανοῦ, Θεσσαλονίκης Παντελεήμονος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Κυπριανοῦ, Ἐλασσῶνας Ἰακώβου, Μεσσηνίας Χρυσοστόμου καὶ Παραμυθίας—Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τίτου, λαβοῦσα τὴν ἐντολήν, ἵνα διερευνήσῃ κατ' ἄρθρον τὸ κείμενον τοῦ ἄρτι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως ψηφισθέντος Νομοθετικοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθμ. 4589)1966, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καθ' ἣν ἀνετέθη εἰς αὐτὴν ἡ ἐντολὴ μέχρι τῆς σήμερον, ἤτοι ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, εἰς ἀλληπαλλήλους καὶ πολυώρους συσκέψεις αὐτῆς ἀπασχοληθεῖσα μὲ τὸ ὡς ἄνω θέμα, εὐρίσκεται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς ἐν τῷ παρόντι Ὑπομνήματι.

Ἡ ἡμετέρα Ἐπιτροπὴ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ συμβουλευθῇ καὶ περὶ τὰ νομικὰ εἰδικούς, ἵνα τὸ ἔργον αὐτῆς καταστῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἐντέλεστον καὶ ὠλοκληρωμένον. Οὕτω παρεκάλεσε τὸν τακτικὸν καθηγητὴν τῆς Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Ἱστορίας τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Γε-

ράσιμον Κονιδάρην, τὸν εἰδικὸν ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας καὶ τοῦ 'Αρείου Πάγου δικηγόρον κ. Θεοφάνην Ζούκαν, ὡς καὶ τὸν δικηγόρον παρ' 'Αρείῳ Πάγῳ καὶ Νομικὸν Σύμβουλον τοῦ 'Αγίου Ὁρους κ. 'Ιωάννην Πουλάκον, οἵτινες εὐχαρίστως ἀπεδέχθησαν τὴν παράκλησιν καὶ συνειργάσθησαν μετὰ τῆς 'Επιτροπῆς παρασχόντες χρῆσιμος εἰδικὰς πληροφορίας. 'Η 'Επιτροπὴ προτείνει ὅπως πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ λαϊκοὺς ἢ 'Ιεραρχία ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας Αὐτῆς.

Α'. Βασικαὶ διαπιστώσεις.

'Εν τῇ πορείᾳ τοῦ ἔργου τῆς 'Επιτροπῆς διαπιστώθησαν τὰ ἑξῆς ἀξιοπρόσεκτα σημεῖα:

Βασικὴ αἰτία τῆς ἐκ νέου δημιουργίας στενωχωρίας τῆς 'Εκκλησίας, ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω ὑπὸ κρίσιν Νομοθετικοῦ Διατάγματος, τυγχάνει μία ἐσφαλμένη ἀντίληψις τῆς Πολιτείας, ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν. Πέρα δὲ αὐτῆς τῆς ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως τῆς Πολιτείας, τὸ ὅλον θέμα ἄρχεται καὶ καταλήγει εἰς τὰ δύο πρῶτα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος καὶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν, ἣτις ἔχει δοθῆ εἰς τὰ ὡς ἄνω ἄρθρα. Διὰ τοῦτο ἡ 'Επιτροπὴ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς 'Ιεραρχίας ἐπὶ τοῦ θεμελιώδους τούτου ζητήματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει πρωτίστως νὰ ληφθῶσι τὰ κατάλληλα ὑπὸ τῆς 'Ιεραρχίας μέτρα, διότι πᾶσα καθυστέρησις θὰ ἔχη ὡς συνέπειαν τὴν καθημερινὴν διένεξιν μετὰ τὴν 'Εκκλησίαν καὶ Πολιτείαν, τῆς τελευταίας ταύτης νομοθετοῦσης, ὡς γνωστὸν, κατὰ βούλησιν καὶ μάλιστα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς 'Εκκλησίας καί, τὸ χειρότερον πάντων, ἀντιθέτως καὶ πολεμῶς πρὸς τοὺς Θεοὺς καὶ 'Ιεροὺς Κανόνας, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸν Συνταγματικὸν Χάρτην τῆς 'Εκκλησίας, οὐ μόνον τῆς ἐν 'Ελλάδι, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν Ὁμοδόξων 'Εκκλησιῶν, ὅστις Καταστατικὸς τῆς 'Εκκλησίας Χάρτης συγκροτεῖ τὴν διοικητικὴν ἐνότητα ἀπάσης τῆς ἐν τῇ οἰκουμένῃ Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας.

'Ενδεικτικῶς ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ 'Επιτροπὴ ὑπενθυμίζει εἰς τὴν 'Ιεραρχίαν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1947 ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» δύο ἄκρως σπουδαῖαι ἐργασίαι, ἧτοι: 1ον Θεμ. Τσάτσου «Εἰσήγησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ Συντάγματος», καὶ 2ον τὸ «Ὑπόμνημα τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου πρὸς τὴν Συνταγματικὴν 'Επιτροπὴν, περὶ τῶν σχέσεων 'Εκκλησίας καὶ Πολιτείας».

Τὸ «Ὑπόμνημα» τοῦτο τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου ἐδημοσιεύθη ἐκ νέου εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς 15ης Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους. Θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον αἱ ἐν λόγῳ ἐργασίαι νὰ ἐμελετῶντο ἐν συνεδρίασι τῆς 'Ιεραρχίας, ἢ κατ' ἰδίαν ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων 'Ιεραρχῶν πρὸς βασικὴν κατατόπισιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ρίζης τῆς διενέξεως 'Εκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Β'. Γενικαὶ Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4589)1966 Νομοθ. Διατάγματος.

'Η 'Επιτροπὴ, ἐργασθεῖσα ὡς ἄνωτέρω ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν καὶ ἔλεγχον Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ἐξήτασε τοῦτο πρῶτον μὲν ἀπὸ γενικωτέρας σημασίας, δεύτερον δὲ ἀπὸ εἰδικωτέρας ἀπόψεως.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν γενικωτέραν σημασίαν τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἐπέσημανε ταῦτα:

Τὸ ὅλον Νομοθετικὸν Διάταγμα εἶναι ἀπότοκον τῆς ὡς ἄνω σημειωθείσης ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως τῆς Πολιτείας, ἀναφορικῶς πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῆς 'Εκκλησίας.

Τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα, ὡς γνωστὸν, ἐζήτησεν ἡ 'Εκκλησία, διὰ νὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῶν διενεργηθεισῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους 1965 μεταθέσεων καὶ ἐκλογῶν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν. 'Εζήτησε δὲ πρὸς τοῦτο, ὅπως μειωθῶσι τὰ προσόντα τῶν ὑποψηφίων ἐφημερίων πρὸς πλήρωσιν τῶν τρομακτικῶν ἐφημεριακῶν κενῶν παρ' ἀπάσαις σχεδὸν ταῖς 'Ιεραῖς Μητροπόλεσι τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος. 'Εζήτησε δὲ, τέλος, ἡ 'Εκκλησία καὶ τὴν σύνταξιν ὑπὸ 'Επιτροπῆς πλήρους Καταστατικοῦ Χάρτου.

'Εναντι τῶν ὡς ἄνω τριῶν αἰτημάτων τῆς 'Εκκλησίας, ἀναγομένων εἰς τὰ ἀπολύτως ἐσωτερικὰ διοικητικὰ θέματα αὐτῆς, ἡ Πολιτεία ἐρρύθμισε μὲν Νομοθετικῶς τὸ ζήτημα τῶν μεταθέσεων καὶ ἐκλογῶν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, ἀπέρριψεν ὅμως ἐν συνεχείᾳ τὸ περὶ προσόντων τῶν ἐφημερίων, ἵνα μένωσιν ἄνευ ἱερέων ἑκατοντάδες ἐνοριακοὶ Ναοὶ ἐν τῇ Χώρα, καὶ τέλος συνεκρότησεν 'Επιτροπὴν Συντάξεως Καταστατικοῦ Χάρτου κατὰ τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸς ὑπὸ τῆς 'Εκκλησίας.

Τὸ Νομοθετικὸν ὡς ἄνω Διάταγμα ἐξήλθεν ἐκ τῆς 'Επιτροπῆς Νομοθετικῆς 'Εξουσιοδοτήσεως, ἀφοῦ προηγουμένως, ὡς γνωστὸν, ἠκούσθησαν ἐν τῇ Βουλῇ ὕβρεις καὶ βαρεῖς χαρακτηρισμοὶ κατὰ τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Αγιοτάτης 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, καταχωρισθέντες ἀτυχῶς εἰς τὰ ἐπίσημα Πρακτικά αὐτῆς πρὸς διασυρμὸν τῶν ταγῶν τῆς 'Εκκλησίας, καὶ ἠκούσθησαν ἐκεῖ ἀπόψεις κυριολεκτικῶς καταλυτικαὶ τῆς αὐτοτελείας καὶ αὐτοδιοικήσεως τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος.

Περαιτέρω, ἡ 'Επιτροπὴ γενικῶς ἐξετάζουσα τὸ ἐν λόγῳ Νομοθετικὸν Διάταγμα χαρακτηρίζει αὐτὸ ὡς τέκνον ἐκδικήσεως τῆς Πολιτείας διὰ τὸ δῆθεν «πραξικόπημα» τῆς 'Ιεραρχίας, ἐκλεξάσης τοὺς προαναφερθέντας Σεβασμιωτάτους 'Ιεράρχας.

Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν καὶ ἔλεγχον Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἡ αὐτοτέλεια καὶ αὐτοδιοίκησις τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος σύρονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ οὕτως ἡ 'Εκκλησία τῆς 'Ελλάδος, δεσμία ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὰ δογματικά, ἱερατικά, ποιμαντικὰ Αὐτῆς καθήκοντα, ὑποχρεοῦται κατὰ σχῆμα ὀξύμωρον νὰ ἐργασθῇ, ἐπιτελοῦσα τὸ χρέος Αὐτῆς

ἐναντι τοῦ ποιμαινομένου λαοῦ Της καὶ ἐναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρξη ἡ φιλόστοργος μήτηρ καὶ ἡ σωτήριος κιβωτός.

Ἐπισημαίνει ὡσαύτως, ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ Νομοθετικὸν Διάταγμα ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ ἔτους 1959, ὡς γνωστὸν, διὰ πρώτην φοράν κατὰ τρόπον δικτατορικόν, πλὴν τῶν ἄλλων, ἀφοῦ ἐμειώθη ἀπαραδέκτως ὑπὸ τῆς Πολιτείας ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, καθιερώθη VETO τοῦ παρὰ τῆ Ἱερᾶς Συνόδου Βασιλικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τρόπον ἐνθυμίζοντα τὰς καταδυναστευτικὰς καὶ προτεσταντικὰς περὶ Ἐκκλησίας ἀπόψεις τῶν Βαυαρῶν. Ἄλλ' ὡς γνωστὸν ἡ Ἐκκλησία, ἐγκαίρως καὶ ὀφειλετικῶς ἐνεργήσασα κατὰ τὰ ἔτη 1959 καὶ 1960, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ καταργηθῶσιν αἱ καταθλιπτικαὶ ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ 1959, ἂν καὶ ἐμεινεν ἔκτοτε ἐν ἐκκρεμότητι τὸ θέμα τοῦ μεταθετοῦ τῶν Μητροπολιτῶν, ὅτε καὶ περιωρίσθη εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Ἐπισημαίνει, ἐν συνεχείᾳ, ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 ἐπικρατοῦν ἀνθιερarchικὸν πνεῦμα παρὰ τισι Βουλευταῖς, περισσότερον ἐνισχυθὲν ἐν τῷ μεταξύ, εἰσώρμησεν ἀκάθεκτον καὶ ἐν βίᾳ πολλῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς, καὶ ἀποτελεσμα αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ψήφισις τοῦ ἐν λόγῳ Νομοθετικοῦ Διατάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπισημασμένη ἐκδοσις τῶν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας Νομοθετηθέντων ἐν ἔτει 1959 καταλυτικῶν τῆς αὐτοτελείας καὶ αὐτοδιοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ αὐτὴ πρόθεσις καὶ τάσις τῆς Πολιτείας συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1963, ὅτε ἄλλος Νόμος ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ψηφισθεὶς, ἐξ ἴσου ἐταπεινώσε τὴν αὐτοτέλειαν τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν Αὐτῆς.

Ἡ γενικωτέρα ἐξέτασις τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον Νομοθετικοῦ Διατάγματος, ὡς καὶ ἡ μελέτη τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως, ἡτις ἐψήφισε τὸ ἐν λόγῳ Νομοθετικὸν Διάταγμα, ἔδωκεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἀτυχῆ εὐκαιρίαν νὰ συμπεράνη πρὸς τοῖς ἀνωτέρω ταῦτα: Οἱ ἀξιοτίμοι κ.κ. Βουλευταῖ, ἂν καὶ ἔχουσιν ἐγκαίρως, ἐπαρκῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν διαφωτισθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ βασικῶν διοικητικῶν τῆς Ἐκκλησίας ζητημάτων, ἐξέφερον ἐν τούτοις κατὰ τὰς πολυώρους ἐκείνας συζητήσεις γνώμας καὶ ἀπόψεις ἀπαραδέκτους. Εἶναι ἐξ ἄλλου γεγονός εὐτυχῶς ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν κ.κ. Βουλευτῶν ἔχουσιν ἀγαθὰς περὶ τῆς Ἐκκλησίας διαθέσεις καὶ ὑποβοηθοῦσι τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας εἰς τὸ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις αὐτῶν πολύμοχθον Ἐκκλησιαστικὸν καὶ Ἐθνικὸν ἔργον.

Γ'. Εἰδικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4589)1966 Νομοθ. Διατάγματος.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξετέθησαν αἱ γενικωτέραι ἀπόψεις καὶ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἐλεγχόμενου Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἦδη ἡ Ἐπιτροπή ἐκθέτει ἐν συνεχείᾳ τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς καὶ τὸ πόρισμα εἰδικώτερον ἐφ' ἐκάστου ἄρθρου καὶ ἐφ' ἐκάστης παραγράφου τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Πρὸς ἀπλουστέραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦ θέματος κατανόησιν καὶ ἔρευναν ἡ Ἐπιτροπή ἠκολούθησε τὴν κάτωθι ἀπλὴν μέθοδον:

1ον Καταχωρίζει, ὡς ἔχει, τὸ κείμενον τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

2ον Ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ ἐξετάζει τὰ ἄρθρα καὶ τὰς παραγράφους ἀπὸ ἀπόψεως ἀντισυνταγματικότητος καὶ ἀντικανονικότητος.

3ον Καταχωρίζει προτάσεις καὶ παρατηρήσεις αὐτῆς.

Ταῦτα εὐσεβάστως ἐκθέτουσα τῇ Σεπτῇ Ἱεραρχίᾳ ἡ ὑπ' Αὐτῆς συγκροτηθεῖσα Ἐπιτροπή, καὶ θέτουσα ὑπὸ τὴν κρίσιν Αὐτῆς τὰ πορίσματα αὐτῆς, πέποιθεν ὅτι θὰ ἀναγνωρισθῆ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὅτι δεδικαιολογημένως ἠναγκάσθη νὰ κοπιᾷσῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῆς, ἐπιθυμούσα νὰ ἐμφανίσῃ αὐτὸ ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας, ὅσον εἶναι δυνατόν πλήρες, ἐν τόσῳ μικρῷ χρονικῷ διαστήματι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου 1966

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἐλάχιστοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

- † Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ
- † Ὁ Μομεβασίας καὶ Σπάρτης ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ
- † Ὁ Ἐλασσῶνος ΙΑΚΩΒΟΣ
- † Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ὁ Παραμυθίας-Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΤΙΤΟΣ

Αἱ κατ' ἄρθρον παρατηρήσεις τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 4589/66 ἔχουν ὡς ἐξῆς:

ΕΙΔΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4589/1966 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἄρθρον 3, παράγραφος 1.

Κείμενον.

3. «Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν οἰκείων Β. Δ/των καὶ τὴν κατὰ Νόμον διαβεβαίωσιν τῶν Ἱεραρχῶν, περὶ ὧν ἡ παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος περὶ οὗ ἡ παρ. 2 τοῦ παρόντος, ἡ Ἱεραρχία συγκαλουμένη κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, θέλει ἀποφασίσῃ διὰ τὴν πληρῶσιν δι' ἐκλογῆς τῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ὑφιστα-

μένων κενών Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν, εἰς ἃς περιλαμβάνεται ἡ Μητρόπολις Νικαίας, ἥτις ἰδρύεται διὰ τοῦ παρόντος με' ἐδραν τὴν Νίκαιαν Πειραιῶς καὶ με' ὄρια τὰ ὀρισθέντα ὑπὸ τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος διὰ τῆς ἀπὸ 15-11-65 ἀποφάσεώς της, κυρουμένης διὰ τοῦ παρόντος.

'Η πλήρωσις τῶν ὡς ἄνω ἐδρῶν θέλει γίνεαι βάσει τοῦ καταλόγου ἐκλογίμων, τοῦ ἐγκριθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 149194/9-11-65 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Ἱεροσχευμάτων 'Υπουργοῦ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, κυρουμένου διὰ τοῦ παρόντος. 'Ο πίναξ οὔτος συμπληροῦται κατὰ τὰς κειμένης διατάξεις διὰ τῶν ἀπὸ 9 Νοεμβρίου καὶ ἐφεξῆς ἀποκτησάντων τὰ κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν προσόντα τοῦ ἐκλογίμου.

Προτάσεις.

1η.—Βάσει τῆς ὡς ἄνω παραγράφου προτείνεται ἡ σύγκλησις τῆς 'Ιεραρχίας διὰ τὴν 16ην 'Ιανουαρίου 1967 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Καταλόγου τῶν πρὸς 'Αρχιερατείαν ἐκλογίμων κατὰ τὴν εἰρημένην παράγραφον καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν κενῶν Μητροπόλεων, καθ' ὅσον τὴν 10ην 'Ιανουαρίου θὰ ἔχη παρέλθει τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενον διμήνον διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν Β. Δ/των τῶν μετατεθέντων Μητροπολιτικῶν.

2α.—'Η Διαρκῆς 'Ιερά Σύνοδος δέον ὅπως ἀποστείλῃ ἀμέσως 'Εγκύκλιον πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους 'Ιεράρχας ζητοῦσα τὴν ὑποβολὴν τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφὴν ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι ἀποκτήσει, μετὰ τὴν 9ην Νοεμβρίου 1965, τὰ προσόντα τοῦ ἐκλογίμου.

«Κειμένη Νομοθεσία» ἐν προκειμένῳ νοεῖται πρῶτον ὁ Νόμος 3952/1959 καὶ τὸ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν Βασιλικὸν Διάταγμα τῆς 17-12-1959, καὶ δεύτερον ὁ Νόμος 4326/1963.

"Ἄρθρον 3, παράγραφος 1.

Κείμενον.

1. «Πᾶσα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 παρ. 3 τοῦ παρόντος συγκαλουμένης 'Ιεραρχίας κενουμένη Μητροπολιτικῆ ἔδρα πληροῦται ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς χηρείας αὐτῆς ἐκ τοῦ κατὰ τὴν παράγρ. 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καταλόγου τροποποιουμένου καὶ συμπληρουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 4326/1963 «περὶ καταρτισμοῦ καταλόγου ἐκλογίμων πρὸς 'Αρχιερατείαν καὶ πληρώσεως τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὑπὸ τῆς διαρκοῦς 'Ιεράς Συνόδου καὶ ἰσαριθμῶν πρὸς τὰ μέλη αὐτῆς καθηγητῶν-τακτικῶν ἢ ὁμοτίμων—τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὀριζόμενων

ἐκάστοτε μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Ἱεροσχευμάτων 'Υπουργοῦ, καὶ τῶν Προέδρων τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των. 'Η ἐγγραφὴ ἢ διαγραφὴ ὑποψηφίου ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογίμων ἀποφασίζεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ τῆς ψήφου τῶν 2/3 τῶν παρόντων μελῶν τῆς ἀνωτέρω κληρικολαϊκῆς 'Επιτροπῆς».

'Αντισυνταγματικότης.

'Η παράγραφος αὕτη εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, διότι, πρῶτον τὰ μέλη δὲν ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀλλὰ διορίζονται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ καὶ δὲν ἐξασφαλίζεται τὸ ἀδιάβλητον τῆς κρίσεως, διότι ὁ 'Υπουργὸς διὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν λαϊκῶν μελῶν δύναται νὰ ἐπηρεάζῃ ταύτην. 'Η διάταξις αὕτη εἶναι ὠσαύτως ἀντίθετος πρὸς τὴν συνταγματικὴν ἐπιταγὴν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Συντάγματος καὶ ὡς ἀντισυνταγματικὴ δέον νὰ καταργηθῇ. Δεύτερον διότι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιχειρεῖται βαθεῖα τομὴ ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Κανόνων τῆς 'Εκκλησίας καθοριζόμενά θέματα ἐκλογῆς τῶν 'Επισκόπων καθ' ὅσον καθορίζει ὁ νόμος διὰ πρώτην φορὰν συμμετοχὴν λαϊκῶν εἰς τὸν καταρτισμὸν Καταλόγου τῶν ἐκλογίμων ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκλέγονται οἱ Μητροπολίται. Τρίτον διότι διὰ τῆς συνθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης 'Επιτροπῆς πλειοψηφεῖ τὸ λαϊκὸν στοιχεῖον εἰς τὴν ἐν λόγῳ Κληρικολαϊκῆν 'Επιτροπὴν (13 'Αρχιερεῖς 15 λαϊκοί). Τέταρτον διότι κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην μετέχουν τῆς Κληρικολαϊκῆς 'Επιτροπῆς ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ 'Αρείου Πάγου ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν μετέχει ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας θὰ προεδρεύσῃ κατὰ τὰς κειμένης διατάξεις ὁ πρῶτος τῆ τάξει πάντων τῶν ἐν τῷ κράτει ὑπηρετούντων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ δικαστικῶν, καὶ ἐν προκειμένῳ οὐχὶ ὁ 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν. 'Εν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας θὰ προεδρεύσῃ ὁ Πρόεδρος τοῦ 'Αρείου Πάγου, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Προέδρων ὁ ἀναπληρωτῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, 'Αντιπρόεδρος τούτου. 'Εν ἀπουσίᾳ ἐν τέλει καὶ τούτου ὁ 'Αντιπρόεδρος τοῦ 'Αρείου Πάγου.

'Αντικανονικότης.

'Η ἀντικανονικότης τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι αὐταπόδεικτος καθ' ὅσον ὁ 3ος Κανὼν τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου διακελεύεται ταῦτα: «Πᾶσαν ψήφον γινομένην παρὰ ἀρχόντων, ἐπισκόπων, ἢ πρεσβυτέρου, ἢ διακόνου, ἀκυρον μένειν, κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα. Εἴ τις ἐπίσκοπος, κοσμικοῖς ἀρχουσι χρησάμενος, δι' αὐτῶν ἐγκρατῆς ἐκκλησίας γένηται, καθαιρέσθω, καὶ ἀφοριζέσθω, καὶ οἱ κοινωνοῦντες

αὐτῶ πάντες. Δεῖ γάρ τὸν μέλλοντα προβιβάζεσθαι εἰς ἐπισκοπὴν, ὑπὸ ἐπισκόπων ψηφίζεσθαι καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ὠρίσται ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι. Ἐπίσκοπον προσήκει, μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτο, ἢ διὰ κατεπίγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξάπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, (συμφήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων), τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι. Τὸ δὲ κύριον τῶν γινομένων, δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ Μητροπολίτῃ.

Ἄρθρον 3, παράγραφος 5.

Κεῖμενον.

«5. Διὰ Β. Δ. ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰδρύεται Μητρόπολις Λαγκαδᾶ.

Τὰ ὅρια καὶ ἡ ἔδρα τῆς Μητροπόλεως ταύτης καθορίζονται διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Β. Δ. μετ' ἀποφασίαν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Προτάσεις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἐκφρασθῇ ἡ σύμφωνος γνώμη τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ ἰδρύσεως Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β. Δ./τος πρὸς ἴδρυσιν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως. Καθορισμὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ. Ἄμεσος ἀποστολὴ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὰ ὅρια αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β. Δ./τος.

Ἄρθρον 4, παράγραφοι 1 καὶ 2.

Κεῖμενον.

«Οἱ Μητροπολίται καὶ οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι ἀποχωροῦσιν αὐτοδικαίως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὄγδοηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐκδιδομένου Βασ. Δ./τος προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ. Ὡς πρὸς τὴν βεβαίωσιν τῆς ἡλικίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ ἐκάστοτε ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῆς νομοθεσίας περὶ ἀποχωρήσεως λόγῳ ὁρίου ἡλικίας τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

2. Διὰ τὸν κατέχοντα ἐκάστοτε τὸν Θρόνον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου».

Ἀντισυνταγματικότης.

Τὸ ἄρθρον ἀντίκειται εἰς ἐκκλησιαστικούς Κανόνας καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶναι ἀντισυνταγμα-

τικόν, δεδομένου ὅτι τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος ἐπιτάσσει τὴν ἀπαρασάλευτον «τῆρησιν» τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ ἱερῶν Παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὡς ἄνω ἀντισυνταγματικότης καθίσταται πρόδηλος διότι δημιουργεῖ διὰ τῆς παρ. 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ἄνισον μεταχείρισιν μεταξύ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Μητροπολιτῶν μὴ δικαιολογουμένην ἐκ δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ τινος συμφέροντος καὶ οὕτω ἀντίκειται εἰς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος δι' ἧς ὀρίζεται: «Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου».

Ἀντικανονικότης.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρον ἀντίκειται εἰς τοὺς ἐξῆς ἱεροὺς Κανόνας: Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρωτοδευτέρας Κανῶν 16ος εἰς τὸν ὁποῖον μεταξύ τῶν ἄλλων ἀναφέρεται τὸ «μηδενὶ τρόπῳ ἐπίσκοπον καταστῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἧς ἔτι ὁ προεστὼς ζῆ, καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ συνίσταται τιμῇ, εἰμὴ αὐτὸς ἐκὼν τὴν ἐπισκοπὴν παραιτήσεται. Χρὴ γὰρ πρότερον τὴν αἰτίαν τοῦ μέλλοντος τῆς ἐπισκοπῆς ἐκδιώκεσθαι, κανονικῶς ἐξεταζομένην, εἰς πέρας ἄγεσθαι· εἴθ' οὕτω, μετὰ τὴν αὐτοῦ καθαίρεσιν, ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν προβιβάζεσθαι». Κανῶν 23ος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ἔχων ὡς ἔπεται: «Ἐπίσκοπον μὴ ἐξεῖναι ἀντ' αὐτοῦ καθιστᾶν ἕτερον ἑαυτοῦ διάδοχον, κἂν πρὸς τῇ τελευτῇ τοῦ βίου τυγχάνῃ· εἰ δὲ τι τοιοῦτον γίγνοιτο, ἄκυρον εἶναι τὴν κατάστασιν. Φυλάττεσθαι δὲ τὸν θεσμὸν τὸν ἐκκλησιαστικὸν περιέχοντα, μὴ δεῖν ἄλλως γίνεσθαι ἐπίσκοπον, ἢ μετὰ συνόδου καὶ ἐπικρίσεως ἐπισκόπων, τῶν μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἀναπαυσσαμένου τὴν ἐξουσίαν ἐχόντων τοῦ προάγεσθαι τὸν ἄξιον». Πρὸς τοῖς ἀνωτέρω ἄς παραβληθῶσι καὶ παράλληλοι ἱεροὶ Κανόνες, καὶ μάλιστα ὁ 3ος Κανὼν τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας.

Προτάσεις.

1η. Τὸ ὑπὸ κρίσιν ἄρθρον ὡς ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἀντικείμενον εἰς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας δέον νὰ καταργηθῇ, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις δύναται νὰ ἔχη καὶ δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπαρξὶς διατάξεων περὶ ἀνικανότητος λόγῳ ἀσθενείας ἢ γήρατος εἶναι δεκταὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς κανονικαὶ (βλ. 16ον Κανόνα τῆς Πρωτοδευτέρας), διὸ καὶ συμπεριελήφθησαν εἰς τοὺς προηγουμένους Καταστατικούς Χάρτας τῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες ἔγιναν αὐστηρότεροι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου Καταστατικοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 4243/1962 Νόμου.

2α. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει ὅπως ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, ἐν ὄψει τῆς αἰτουμένης τροποποιήσεως τῆς διατάξεως, ἀναμείνηται ἀπόψεως τοῦ Ὑπουργείου προκειμένου ν' ἀποστείλῃ εἰς αὐτὸ στοιχεῖα ἡλικίας Μητροπολιτῶν.

Γαίου Καίσαρος Ὀκταβιανού, ὀνομασθέντος Αὐγούστου, τῷ 27 π.Χ. Ἡ ἑτέρα ἐκδοχή, ὅτι ἐβαπτίσθη τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡγεμονίας τοῦ Τιβερίου Καίσαρος. Ἡ τελευταία αὕτη ἐκδοχή ἀσφαφέστερα τυγχάνει καὶ συνεπῶς ἀσθενεστέρα τῆς πρώτης, στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἀσφαλοῦς μαρτυρίας τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, ἐλθόντος εἰς τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου καὶ κηρύσσοντας βάπτισμα μετανοίας «ἦν ἀρχόμενος ὡσεὶ ἑτῶν τριάνοντα» (Λουκ. 3,23), «ἐν ἔτει πεντεκαδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος» (Λουκ. 3,1).

Εἶναι δὲ ἀσφαλὴς καὶ ἀόριστος ἡ μαρτυρία, διότι ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νέρων, υἱοθετηθεὶς παρὰ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος καὶ γαμβρός, ἐπὶ θυγατρὶ, αὐτοῦ γενόμενος συνεβασίλευσε, μετὰ τοῦ Αὐγούστου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 765, ἀπὸ κτίσεως Ρώμης. Ἐβασίλευσε δὲ μόνος, ἀπὸ τοῦ 767. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἦλθεν εἰς τὴν περίχωρον Ἰορδάνου κηρύσσων μετανοίαν καὶ βαπτίζων «βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἐβαπτίσθη, μετὰ πάροδον χρόνου, ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου, μετὰ τὸ «βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν» (;) (Λουκ. 3,21). Δὲν εἶναι σαφὲς λοιπόν, ἐὰν ἢ ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ «ἐν ἔτει πεντεκαδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος» ἀριθμησις τοῦ 15ου ἔτους γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 765 ἢ ἀπὸ τοῦ 767. Τρίτη τις χρονολογικὴ ἔνδειξις, παρὰ τῷ Ἑλληνι ἱατρῷ καὶ καλλιτέχνῃ Λουκᾶ, πληροφορεῖ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγεννήθη, κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καθ' ὃ ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου «ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην» (Λουκ. 2,1), καὶ ἐγεννήθη «εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ», καθ' ὃν χρόνον, διενεργουμένης τῆς ἀπογραφῆς, εἶχεν ἀναβῆ Ἰωσήφ, «σὺν Μαριαμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ οὖση ἐγκύω» (Λουκ. 2,1—21).

Καὶ ἡ μαρτυρία αὕτη τοῦ ἱ. Λουκᾶ, περὶ τῆς ἀπογραφῆς, μαρτυρουμένη, ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν,—παρὰ τὸ ὅτι παλαιοὶ ἱστορικοὶ μνημονεύουσιν ἑτέρας τινὸς διαφόρου ἀπογραφῆς—δὲν χρησιμεύει, ἀτυχῶς, ἀσφαλῆς βάσις καθορισμοῦ τοῦ ἐπακριβοῦς ἔτους τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, διὰ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς μαρτυρίας «ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις». Ἀλλὰ καὶ ἡ τετάρτη χρονολογικὴ ἔνδειξις τοῦ ἱ. Λουκᾶ, περὶ τῆς κηύσεως καὶ γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου, υἱοῦ τοῦ ἱερέως Ζαχαρίου, «ἐξ ἑφημερίας Ἀβιά» (Λουκ. 1,5), συντελεσθείσης, ἐπὶ «Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας», παραμένει ἀπλή ἔνδειξις, διὰ τὸν, κατὰ συγκριτικὴν ἀναλογίαν, περίπου προσδιορισμὸν τοῦ γεγονότος τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως καὶ δὲν ἀποτελεῖ τεκμήριον ἀκριβοῦς χρονολογικοῦ καθορισμοῦ.

Προφανῶς, τὸσον ὁ Ἀπόστολος Ματθαῖος, ὅσον καὶ ὁ Εὐαγγελιστὸς Λουκᾶς, ἀπευθυνόμενοι πρὸς συγχρόνους των, γνωρίζοντας τὸ ἔτος καὶ τὸν μῆνα καὶ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, ἐξεφράσθησαν γενικῶς, περὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ θεῖον καὶ κοσμοσωτήριον γεγονός, χωρὶς νὰ προβῶσιν εἰς λεπτο-

λόγους χρονικοὺς καθορισμοὺς, δεδομένου, ὅτι, ἡ νοοτροπία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἦτο ἀπηλλαγμένη τῶν δεσμῶν τῆς ἐννοίας τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χρονομετρικοῦ ὥρολογίου τῶν πρώτων καὶ δευτέρων λεπτῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐνδείξεων, διαπιστοῦται, μετὰ πιθανότητος πολλῆς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐγεννήθη βασιλεύοντος ἔτι τοῦ Ἡρώδου τοῦ ἐπικληθέντος Μεγάλου.

Κατὰ τὸν ἱερὸν Ματθαῖον, ὁ Ἡρώδης ἀπέθανε μετὰ τὴν, ἣν ἐνήργησε, σφαγὴν τῶν νηπίων τῆς Βηθλεέμ, «ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω» (2,15), διότι, κατὰ ὑπολογισμοὺς του, οὐς ἐστήριζεν ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν τῶν Μάγων, «περὶ τοῦ χρόνου τοῦ φαινομένου ἀστέρος», ἔπρεπε τότε ὁ Ἰησοῦς νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ δευτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ συνάγοντες ἐκ τῆς «Ἰουδαϊκῆς Ἀρχαιολογίας» τοῦ Ἰωσήπου, ὅτι ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ὁ βρεφοκτόνος, ἐτελεύτησε τὸν ἀπαίσιον αὐτοῦ βίον τὸ 750 ἔτος ἀπὸ κτίσεως Ρώμης, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἀπέθανε εὐθὺς μετὰ τὴν μαιεφόνον βρεφοκτονίαν, συμπεραίνουμεν, κατὰ προσέγγισιν, ὡς χρόνον τῆς τε γεννήσεως τοῦ θεανθρώπου καὶ τῆς βρεφοκτονίας περίπου τὸ 749, ἀπὸ κτίσεως Ρώμης.

Εἰς νομίσματα, ἐξ ἄλλου, τοῦ ἔτους 753 δὲν ὑπάρχει τὸ ὄνομα Ἡρώδου τοῦ Μεγάλου, ἀποθανόντος ἤδη τῷ 750, ἀλλὰ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου ἐκείνου Ἀρχελάου (Ἰωσ. Ἀρχαιολ. ΙΖ', 13,5).

Τὸ ἔτος συνεπῶς, τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ 754 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης, ὡς ὑπετήριξεν ὁ δυτικὸς Μοναχὸς Διονύσιος ὁ Μικρὸς (ἀποθανὼν περίπου τῷ 540 μ.Χ. ἐν Ρώμῃ), ἐπὶ ἐσφαλμένων στηριχθεὶς ὑπολογισμῶν, ὅπερ, ὑπ' ἐκείνου εἰσαχθέν, κρατεῖ καὶ μέχρι τῆς σήμερον, ἀλλ' εἰς τὸ 748 ἢ 749.

Π. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν προεκάλεσεν ἀμφισβητήσεις τόσας τὸ ἔτος τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τὴν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου, χρονολόγησιν οἱ Ἑλληνες ἤρχισαν χρησιμοποιοῦντες, μόλις ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος, ὅσας ὁ μῆν καὶ ἡ ἡμέρα τῆς Γεννήσεως Αὐτοῦ, ἔνεκα τοῦ, ὅτι οὐδέμία ἀπολύτως ὑπάρχει, ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις, σχετικὴ ἔνδειξις.

Κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος σχετικὴν τοῦ Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως παράγραφον, τρεῖς ἐκράτουν γινῶμαι ἤδη τὸν β' μ.Χ. αἰῶνα, τρεῖς ὑποστηρίζουσαι ἡμερομηνίας τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ: Ἡ εἰκοστὴ πέμπτη τοῦ Αἰγυπτιακοῦ μηνὸς Παχῶν, ἡ δεκάτη πέμπτη τοῦ μηνὸς Τυβὶ καὶ ἡ ἑνδεκάτη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Τυβὶ (ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν ἕκτην τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἰανουαρίου). Τὴν δευτέραν ἡμερομηνίαν (15 Τυβὶ=10 Ἰανουαρίου) ὑπεστήριζον καὶ ἐώρταζον οἱ τοῦ γνωστικοῦ Βασιλείδου αἵρετικοὶ ὀποδοί, συνεορτάζοντες, κατ' αὐτήν, καὶ τὸ Βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν 11ην τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Τυβί (6ην Ἰανουαρίου) ὑπεστηρίζον οἱ Καθολικοὶ (Ὁρθόδοξοι), τελοῦντες, κατ' αὐτήν, τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος (Θεοφάνεια = Ἐπιφάνεια). Ἔτεροι δ' ὁμοῦ ἐφρόνου, μετὰ τοῦ Ὁριγένους, ὅτι ἡ 11η Τυβί (6 Ἰανουαρίου) δὲν ἦτο ἡ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἡμέρα, ἀλλ' ἡ τοῦ Βαπτίσματος Αὐτοῦ. Ὁ περὶ τὸ 306. μ.Χ. ἀκμάσας Ἐφραίμ ὁ Σύρος, ὀνομάζει τὴν γνωστὴν, ἀπὸ τῆς πρώτης Χριστιανικῆς ἐποχῆς, ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων «ἡμέραν γεννήσεως». Μετ' αὐτοῦ δὲ συμφωνοῦσι καὶ οἱ Μ. Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Νύσσης καὶ ἰδίᾳ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, ἐν τῷ εἰς τὰ Θεοφάνεια, εἶτ' οὖν γενέθλια τοῦ Σωτῆρος λόγῳ: «τὰ δὲ νῦν Θεοφάνεια ἡ πανήγυρις εἶτ' οὖν γενέθλια. Λέγεται γὰρ ἀμφοτέρω, δύο κειμένων προσηγοριῶν ἐνὶ πράγματι, ἐφάνη γὰρ Θεὸς ἀνθρώποις διὰ γεννήσεως... ὄνομα δὲ τῷ φανῆναι μὲν Θεοφάνεια, τῷ δὲ γεγενῆσθαι Γενέθλια». Καὶ ὁ Κύπριος Ἐπιφάνιος (403) παραδεχόμενος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐγεννήθη τῇ 11ῃ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Τυβί (6 Ἰανουαρίου), διαχώριζε τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεως τοῦ Κυρίου, ὑποστηρίζων ὅτι ἐβαπτίσθη «κατ' Αἰγυπτίους Ἀθῶν δωδεκάτῃ περὶ εἰδῶν Νοεμβρίου κατ' Ἑλληνας Δίου ὀγδόῃ, κατὰ Ἀθηναίους Μεταγεινιῶνος ἐβδόμῃ, ἦτοι τὴν 8ην Νοεμβρίου ἢ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου. Οὕτω δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας τῇ 8ῃ Νοεμβρίου ἐώρταζε τὴν Γέννησιν τοῦ Κυρίου μέχρι καὶ τοῦ 432. Καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν, ἀπὸ τοῦ β' ἡδὴ αἰῶνος, ἦτο γνωστὴ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἐπιφανείας, ἢ τῶν Ἐπιφανείων καὶ Θεοφανείων (EPIPHANIA, FESTUM EPIPHANIAE, DIES EPIPHANIORUM, DIES MANIFESTATIONIS DOMINI).

Ὁ Θεῖος Χρυσόστομος († 407) γνωρίζει τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὡς τὴν πρώτην καὶ κυριωτέραν ὅλων τῶν ἑορτῶν, γράφων ἐν τῇ αὐτοῦ Ὁμιλίᾳ εἰς τὴν Ἁγίαν Πεντηκοστὴν: «Παρ' ἡμῖν ἑορτὴ πρώτη τὰ Ἐπιφάνεια, τίς οὖν ὑπόθεσις τῆς ἑορτῆς; ἐπειδὴ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη». Τὸ ὅτι ἡ ἑορτὴ τῶν Ἐπιφανείων ἦτο γνωστὴ ἐν τῇ Δύσει, πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ ἱστοριογράφου Ἀμμιανοῦ Μαρκελλίου, διηγουμένου, ὅτι τὸ 360, διατρίβων ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης, ἐν Βιέννῃ τῆς Γαλλίας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἐπιφανείων, τελουμένην, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον (HIST. I XXI, 2). Κατὰ τὰς μαρτυρίας τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου († 430), (SERM. 202) καὶ Μαξίμου Ἐπισκόπου Τουρίνου τῆς Β.Δ. Ἰταλίας (HOMIL. 23), συνεωρτάζετο, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἐπιφανείων καὶ ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων, ἢ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ τὸ ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας θαῦμα. Καίτοι δὲ ἡ ἑορτὴ ἦτο μονοήμερος ἐθεωρεῖτο ὁμοῦ μεγάλη καὶ ἐπίσημος καὶ κατ' αὐτὴν ἐγένετο καὶ βάπτισμα κατηγουμένων. Ἐν τῷ μεταξῦ, ἐν τῇ Δύσει ἤρξατο ὑποστηρίζομένη ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγεν-

νήθη τὴν 25ην Δεκεμβρίου, κατ' ἀναλογίαν πάντως πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἑορτὴν τῆς 25ης Μαρτίου, καθ' ἣν: Ἐνῶ πρωϊμώτατα συνεωρτάζετο ἡ ἑορτὴ τῆς Σαρκώσεως τοῦ Λόγου ἐξελιχθεῖσα εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παρθένου, καὶ τὸ Πάσχα, ἤγετο καὶ ἀνάμνησις τῆς Δημιουργίας τοῦ Κόσμου. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὴν 25ην Μαρτίου συνελήφθη ὑπερφυῶς καὶ ἐσαρκώθη ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Παρθένου, ἄρα, ὡς τέλειος ἄνθρωπος, κυοφοροῦμενος πλῆρες ἐννεάμηνον, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐγεννήθη τὴν 25ην Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἦρξαντο λοιπὸν οὕτω ἑορτάζοντες τὴν 25ην Δεκεμβρίου, ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, χωρίζοντες αὐτὴν, ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ βαπτίσματος τῆς ἀγομένης, ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων (Καθολικῶν) Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, τὴν 8ην Ἰανουαρίου, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ἢ Ἐπιφανείων.

III. Κεχωρισμένη ἡ ἑορτὴ τῶν Γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ (DIES NATALIS), ἀπὸ τοῦ Βαπτίσματος Αὐτοῦ, καὶ ἀγομένη τὴν 25ην Δεκεμβρίου, ἐμφανίζεται κοινῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης, κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ Πάπα Λιβερίου (352). Ὁ ἰ. Ἀμβρόσιος διηγεῖται (DE VIRGINIBUS I. III, I) ὅτι, ὅτε ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Μαρκελλίνα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ DIEM NATALEM SALVATORIS ἐνεδύθη, ἐν τῇ, ἐν Ρώμῃ, Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Πέτρου τὸ μοναχικὸν ἐνδυμα (περὶ τὸ 360), ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης Λιβέριος ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὴν ἐγκωμιαστικὴν προσφώνησιν. Ἐκ τῆς γενικῆς δὲ ταύτης συνάξεως, εἰς τὴν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν, πρὸς ἑορταστικὴν πανηγυρικὸν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ συνάγεται, ὅτι ἡ ἑορτὴ, πρὸ τοῦ 360, ἦτο γνωστὴ καὶ συνήθης, ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ καὶ τῇ εὐρυτέρᾳ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ. Τοῦτο ἐξηγεῖται καί, ἐκ τοῦ, ὅτι, Θεοδόσιος ὁ Μέγας, προερχόμενος ἐξ Ἰσπανίας, ἅμα γενόμενος τῷ 379 Αὐτοκράτωρ, συναπέκράτισε, μεθ' ἑαυτοῦ, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὴν Ἀνατολὴν, ἐν γένει, καὶ τὴν, ἣν ἐκ τῆς Δυτικῆς αὐτοῦ πατρίδος ἐγνώριζεν ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ τῆς 25ης Δεκεμβρίου. Ἡ καινοτομία αὕτη δὲν εἰσῆλθη ἀκόπως καὶ ταχέως ἐν Ἀνατολῇ, ἥτις τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζουσα, ὁμοῦ μετὰ τῆς Βαπτίσεως τὴν 8ην Ἰανουαρίου, ἐδυσχέρανε νὰ χωρῆσθαι τὴν πρώτην καὶ ἔλξη εἰς τὴν 25ην Δεκεμβρίου. Ἡ ἐπιχειρουμένη τότε μεταβολή, τοῦ καθιερωμένου ἑορτολογίου ἐσκανδάλιζε πολλοὺς καὶ πολλῶν προὔκαλε τὴν ἀντίδρασιν. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, κληθεὶς, ὑπὸ τοῦ Μ. Θεοδοσίου, ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τοὺς Ἀρειανούς, καὶ θελήσας νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Αὐτοκράτορος, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἀντεμετώπισε σοβαρὰς ἀντιδράσεις, ἐχαρακτηρίσθη ὡς νεωτεριστῆς καὶ καινοτόμος

καὶ ἐχρειάσθη μεθοδικῶς καὶ ψυχολογικῶς νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἀπαράμιλλον εὐγλωττίαν του, ἵνα ἐπιβάλῃ ἐν Κων) πόλει, ὡς λογικὴν καὶ ὠφέλιμον τὴν ἐορτὴν τῆς 25ης Δεκεμβρίου (397). Ἐπιμόνως εἰργάσθη καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὡς Πρεσβύτερος Ἀντιοχείας καὶ ἐν συνεχείᾳ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Κων) πόλεως, πρὸς ἐπικράτησιν τῆς προσθήκης ταύτης, εἰς τὸ κράτουν ἐορτολόγιον, ἀγωνισθεῖς, συνάμα, ὅπως πραγματοποιήσῃ καὶ τὰς περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα ἀποφάσεις τῆς Πρώτης Οἰκουμένης Συνόδου τῆς Νικαίας, ἐπὶ τῶν ἀνθισταμένων σκληροτραχήλων καὶ ἀπειλούντων ἀπόσχισιν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν τῇ, κατὰ τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 386 Ὁμιλίᾳ του «Εἰς τὸν μακάριον Φιλογόγιον» (§ 3), ἦν, ὡς Πρεσβύτερος, ἔτι, Ἀντιοχείας, εἶπεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, κάμει παρέμβασιν τῆς κυρίας τοῦ Λόγου ὑποθέσεως, ἵνα συστήσῃ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν πνευματικὴν προπαρασκευήν, πρὸς ὑποδοχὴν τῆς ἐπικειμένης ἐορτῆς, τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Σαφῶς φαίνεται ὁ ζωηρὸς τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου ζήλος καὶ πόθος, ὅπως οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἀντιοχείας συνηθίσουν καὶ ἐορτάζουν λαμπρῶς τὴν νέαν ταύτην ἐορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτήρος, κειμένην, ἀπὸ τῆς τοῦ Βαπτίσματος αὐτοῦ τοιαύτης, τῆς 6ης Ἰανουαρίου: «Ἐορτὴ μέλλει προσελάνθῃ, ἡ πασῶν ἐορτῶν σεμνοτάτη καὶ φρικωδεστάτη, ἣν οὐκ ἂν τις ἀμάρτοι μητρόπολι πασῶν τῶν ἐορτῶν προσειπῶν. Τίς δὲ ἔστιν αὕτη; Ἡ κατὰ σάρκα τοῦ Χριστοῦ Γέννησις. . . . Εἰ γὰρ μὴ ἐτέχθη κατὰ σάρκα ὁ Χριστός, οὐκ ἂν ἐβαπτίσθη, ὅπερ ἐστὶ τὰ Θεοφάνια, οὐκ ἂν ἐσταυρώθη, ὅπερ ἐστὶ τὸ Πάσχα, οὐκ ἂν τὸ Πνεῦμα κατέπεμψεν, ὅπερ ἐστὶν ἡ Πεντηκοστή, ὥστε ἐντεῦθεν, ὡσπερ ἀπὸ τινος πηγῆς ποταμοὶ διάφοροι ρυέντες, αὐταὶ ἐτέχθησαν ἡμεῖν αἱ ἐορταί. . . . διὰ τοῦτο δέομαι πάντων ἡμῶν καὶ ἀντιβολῶ μετὰ πάσης σπουδῆς καὶ προθυμίας παραγενέσθαι, τὴν οἰκίαν ἕκαστον κενώσαντα ἑαυτοῦ, ἵνα ἴδωμεν ἐπὶ φάτνης κείμενον. . . ». Ἐν δὲ τῇ, μετὰ τέσσαρες ἡμέρας τοῦ αὐτοῦ ἔτους 386, ἦτοι τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου, ρηθείση Ὁμιλίᾳ του «Εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Χριστοῦ», ρητῶς ἀναφέρει, ὅτι, ἡ Ἐορτὴ αὕτη κατέστη γνωστὴ, μόλις πρὸ δέκα ἐτῶν (376). Προσθέτει ὅμως ὅτι, ἂν καὶ εἶναι νέα, διὰ τοὺς τόπους ἐκεῖνους ἢ τῶν Χριστουγέννων Ἐορτὴ, ἀλλὰ προθύμως γενομένη καὶ εὐχαρίστως δεκτὴ, ταχέως ἐτιμήθη, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαιότεραι τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας Ἐορταί. Τοῦτο δὲ, λέγει, ἀποδεικνύει ἡ μεγάλη συρροὴ τῶν Χριστιανῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις δὲν ἐχώρει τὸ συνδραμὸν πλήθος τῶν πιστῶν. Ἀλλ' ἐπίσης σαφῶς ἐξάγεται ἀπὸ τὰς αὐτὰς τοῦ ἱεροῦ ἀνδρὸς ὁμιλίας, ὅτι, ἐνεκεν τῆς

εἰσαγωγῆς τῆς νέας ταύτης ἐορτῆς ἡγέρθη ἕρις εὐτυχῶς ἐκ μέρους τῶν ὀλιγωτέρων, θεωρησάντων ταύτην καινοτομίαν καὶ νεωτερισμόν. Ἐπολέμων λοιπὸν ὀλίγοι τινὲς ταύτην, ὡς νεωτερισμόν, ὑπερησπίζοντο ὅμως τὸν πανηγυρισμὸν αὐτῆς οἱ πλείστοι, ὡς γνωστὴν οὖσαν, ἀνέκαθεν, εἰς τοὺς κατοικοῦντας τοὺς ἀπὸ Θράκης μέχρι Γαδείρων τῆς Ἰσπανίας τόπους, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιῶν τὴν ἐκ τῆς Δύσεως καὶ τοῦ ἑγγύς τῆς Ρώμης Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς ὁμόρου Θράκης προέλευσιν τῆς κειμένης τῶν Χριστουγέννων ἐορτῆς τῆς 25ης Δεκεμβρίου: «Καίτοι γε οὐπω δέκατόν ἐστιν ἔτος, ἐξ οὗ δὴλη καὶ γνώριμος ἡμῖν αὕτη ἡμέρα γεγένηται, ἀλλ' ὅμως, ὡς ἄνωθεν καὶ πρὸ πολλῶν ἡμῖν παραδοθεῖσα ἐτῶν, οὕτως ἦνθισε διὰ τῆς ἡμετέρας σπουδῆς. Ὅθεν οὐκ ἂν τις ἀμάρτοι καὶ νέαν αὐτὴν ὁμοῦ καὶ ἀρχαίαν προσειπῶν, νέαν μὲν, διὰ τὸ προσφάτως ἡμῖν γνωρισθῆναι, παλαιὰν δὲ καὶ ἀρχαίαν, διὰ τὸ ταῖς πρεσβυτέραις ταχέως ὁμήλικα γενέσθαι, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τῆς ἡλικίας αὐταῖς φθάσαι μέτρον. . . . παρὰ δὲ τοῖς τὴν Ἐσπέραν οἰκοῦσιν ἄνωθεν γνωρίζομένη, πρὸς ἡμᾶς δὲ κομισθεῖσα νῦν, καὶ οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀθρόον οὕτως ἀνέδραμε, καὶ τοσοῦτον ἦνεγκε τὸν καρπὸν, ὅσον πέρ ἐστι νῦν ὄραν, τῶν περιβόλων ἡμῖν πεπληρωμένων, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀπάσης στενοχωρουμένης τῷ πλήθει τῶν συνδραμόντων. . . . Εὐ γὰρ οἶδα ὅτι πολλοὶ ἔτι καὶ νῦν πρὸς πολλοὺς ἀμφισβητοῦσιν, οἱ μὲν ἐγκαλοῦντες, οἱ δὲ ἀπολογοῦμενοι, καὶ πολὺς περὶ τῆς ἡμέρας ταύτης πανταχοῦ λόγος, τῶν μὲν αἰτιωμένων ὅτι νέα τίς ἐστὶ καὶ πρόσφατος, καὶ οὐ πρὸ ἡννεκταί, τῶν δὲ ἀπολογομένων ὅτι παλαιὰ καὶ ἀρχαία ἐστὶ, τῶν προφητῶν, ἡδὴ προειπόντων περὶ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καὶ ἄνωθεν τοῖς ἀπὸ Θράκης ἄχρι Γαδείρων οἰκοῦσι κατάδηλος καὶ ἐπίσημος γέγονεν».

IV. Ἐν τούτοις ἡ Αἴγυπτος, ἡ Ἰερουσαλήμ, ἡ Κύπρος καὶ ἕτεροι τόποι τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἠκολούθησαν ἀμέσως τὸν ὠραῖον καὶ ψυχωφελῆ νεωτερισμὸν τῆς Θράκης, τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς ἐγγύς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ Κασσιανὸς Ἰωάννης ὁ ἐκ Μασσαλίας, μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε'. αἰῶνος, ἐν Αἰγύπτῳ συνέχισον ἀκόμη ἐορτάζοντες, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τὰς δύο ἐορτάς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανίων (Collationes, X, 2). Παρὰ δὲ τοῦ Αἰγυπτίου Μοναχοῦ Κοσμᾶ τοῦ Ἰνδικοπλεύστου, συγγραφέως τῆς (Χριστιανικῆς Τοπογραφίας, *μανθάνομεν*, ὅτι, καὶ κατὰ τὸν ἕκτον ἀκόμη αἰῶνα ἐν Παλαιστίνῃ, δὲν εἶχεν ἔτι εἰσαχθῆ ἡ 25ῃ Δεκεμβρίου, ὡς ἡμέρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, συνεώρταζον Γέννησιν καὶ Βάπτισιν τοῦ Σωτήρος, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ Ἐορτῇ

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ

Τὴν ἦν ἀνωτέρω εἶδομεν πρώτην φάσιν τοῦ «προνομιακοῦ» ζητήματος διεδέχθη μετ' οὐ πολὺ ἢ δευτέρα. Ἡ τουρκικὴ τ.ε. κυβέρνησις παρέμεινε ἀκαμπτος εἰς τὴν γνωστὴν αὐτῆς θέσιν, ἐπιδιώκουσα τοῦτο μὲν, ἵνα παντάπασι ἀπογυμνώσῃ τὸ Πατριαρχεῖον, τοῦτο δὲ ἵνα εὐκολώτατα μετὰ ταῦτα ἐξαφανίσῃ αὐτό.

Ἐντεῦθεν ὁ πατριάρχης Διονύσιος ὁ Ε' «μετὰ ὄριμον σκέψιν, ὡς ἔσχατον μέσον ἀμύνης, ἐκήρυξε τὴν Ἐκκλησίαν ἐν διωγμῶ, ἔκλεισε τοὺς ναοὺς καὶ διέκοψε τὰς ἱεροτελεστίας»³⁴. Οἱ ἀνὰ τὴν ἐπικράτειαν χριστιανοί, κατόπιν τούτου, ἐξηγέρθησαν. Διωργάνωσαν ἐπιβλητικὰς διαδηλώσεις εἰς τὴν Σμύρνην, τὴν Χίον, τὴν Μυτιλήνην, τὰ Ἰωάννινα, τὴν Πρέβεζαν.

Εἰς τὴν τελευταίαν ἡμετέραν πόλιν ὁ, μόλις εἰκοσιεξαετής, μητροπολίτης αὐτῆς Ἰωακείμ Α', ὁ Σγουρός (ὁ μετέπειτα Ζάνθης καὶ θανὼν ὡς Θεσσαλονίκης), διέταξε καί, διὰ πρώτην φοράν, ἔκρουσαν, οἱ σιγῶντες διὰ τὴν τουρκοκρατίαν, κώδωνες τῶν ἱερῶν ναῶν, ἐκάλεσεν οὕτως τὸν Χριστιανικὸν λαὸν τῆς Πρεβέζης καὶ τῶν περιχώρων, ὅστις ἔσπευσε σύσσωμος εἰς τὸν κεντρικὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Αὐτόθι ὁ εὐθαρσῆς ποιμέναρχης ὠμίλησε, δριμύτατα διαμαρτυρόμενος καὶ σφοδρῶς καταφερόμενος κατὰ τῆς τουρκικῆς κυφερῆσεως, προασπιζόμενος γενναίως καὶ σθεναρῶς τῶν προνομίων καὶ δικαίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Ἐν συνεχείᾳ ἔφιππος ἐκείθεν, εἰς ἔμπρακτον ἐκδήλωσιν τῆς διαμαρτυρήσεως αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς πόλεως Πρεβέζης καὶ ἔθεσεν ἑαυτὸν εἰς πλήρη ἀπομόνωσιν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῶν Ἁγίων Ἀπο-

στόλων, Λιθαρίου. Ταῦτα ἐγένοντο τὴν 26ην Ὀκτωβρίου 1890.

Γνωστὸν ἐξ ἄλλου τυγχάνει, ὅτι ἐν Κων)πόλει προητοιμάζετο συλλαλητήριον, διὰ τὴν ἐγγίζουσαν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων.

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ὁ Χριστιανικὸς κόσμος ἐξηγέρθη. Πανταχόθεν ἐξεδηλοῦτο ἢ πρὸς τὸ διωκόμενον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον συμπάθεια τῶν χριστιανῶν. Ἐντεῦθεν στόλοι ξένων δυνάμεων ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸ Αἴγαῖον. Ἐπὶ πλέον ὁ τσάρος πασῶν τῶν Ρωσιῶν Ἀλέξανδρος Γ', διὰ τελεσιγράφου αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑψηλὴν πύλην ἀπειλοῦσε «κήρυξιν πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐὰν δὲν ὑποχωρήσῃ»³⁵.

Τὸ διάβημα τοῦτο καὶ ὁ φόβος μεγαλυτέρων παραχῶν καὶ ἐπαναστατικῶν ἐκδηλώσεων, πρὸς τοῦτοις καὶ ὁ κίνδυνος ἔξωθεν ἐπεμβάσεων, ἠνάγκασαν τὸ διβάνιον τοῦ σουλτάνου Χαμίτ Β' εἰς ὑποχώρησιν, τὴν νύκτα δὲ τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1890, παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, ὁ μέγας βεζύρης προφορικῶς καὶ γραπτῶς ἀνεγνώρισεν τῷ «ἰσχύοντα τὰ προνόμια, ἅτινα παρεχώρησε τῷ Οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Γενναδίῳ Μεχμέτ (Μωάμεθ) ὁ πορθητῆς»³⁶. Προσέτι «ἐξεδόθη βεζυρική ἐγκύκλιος (1891), ἡ ὁποία διὰ πρώτην φοράν κατέγραψε τὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου καὶ ἀπέτελεσεν εἶδος συμφωνίας (κογκορδάτου) μεταξύ πολιτείας καὶ ἐκκλησίας»³⁷.

Ἐμελλεν ὅμως καὶ ἡ συμφωνία αὕτη νὰ κατα-

35) Μαυροπούλου Δ., Πατριαρχικαὶ σελίδες. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπὸ 1878-1949, ἐν Ἀθήναις 1960, σελ. 19.

36) Αὐτόθι.

37) Στεφανίδου, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 638.

34) Στεφανίδου, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 638.

τῶν Θεοφανίων τῆς 6ης Ἰανουαρίου.

Ὁ σύγχρονος πάλιν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἅγιος Ἐπιφάνιος μᾶς πληροφορεῖ (Αἰρέσις 51, 24), ὅτι ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανίων ἤγαστο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου τὴν 12ην τοῦ Αἰγυπτιακοῦ μηνὸς Ἀθύρ, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν ἡμέτερον Νοέμβριον. Τὸ κάπως ἀβέβαιον καὶ ποικίλον τῆς ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ὅπερ ἀρχῆθεν ἀπαντᾷ, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐτόνιζον ἐξαιρετικῶς καὶ προσεῖχον ἰδιαιτέρως τὸν Σταυρικὸν Ἀπολυτρωτικὸν θάνατον τοῦ Σωτῆρος, καὶ τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ (Πάσχα), ἐπιμελῶς δ' ἀπέφευγον τὸν ἑορτασμὸν τῶν γενεθλίων, ἀποφεύγοντες τὴν μίμησιν τῶν ἐθνικῶν, ἑορταζόντων τὰ γενεθλίων τῶν θεοτήτων αὐτῶν πανηγυρικῶς καὶ ἐπισημῶς ὀργιαστικῶς.

Κατὰ τὸν ἀείμνηστον Πατρολόγον Δ. Μπαλᾶνον, πρὸ τοῦ Πάπα Ἰουλίου, ὡς ἡμέραν τῆς Γεννῆ-

σεως τοῦ Χριστοῦ καθώρισαν, κατόπιν ὑπολογισμῶν, πρῶτος Σηξέτος Ἰουλίος ὁ Ἀφρικανός, περὶ τὸ 221 ἐν ταῖς χρονογραφίαις αὐτοῦ, καὶ μικρὸν μετ' αὐτόν, ὁ Ἰππόλυτος, τὴν 25ην Δεκεμβρίου. Πάντως ὁ χωρισμὸς τῆς ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Βαπτίσεως Αὐτοῦ (Θεοφάνεια) καὶ ἐν τῇ Δύσει, δὲν ἐγένετο, παρὰ τὸν τέταρτον μόνον αἰῶνα. Πιθανώτατα ἐθέσπισε τὴν 25ην Δεκεμβρίου ἐπισήμως, ὡς ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ὁ Πάπας Ρώμης Λιβέριος (352), διὰ νὰ καλύψῃ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ Ἥλιου τῆς Δικαιοσύνης Χριστοῦ, τὴν ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἀητητήτου Ἥλιου Μίθρα. (Bingham, Antiquitate ecclesiastic IX: 65 Achelis, Praktische Theologie 1919, σελ. 68).

Ἄρχιμ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Πτ. Θ.Φ.
Διευθυντῆς Θερησκευτικῆς Ὑπηρεσίας Γ.Ε.Α.

πατηθῆ ἀπὸ μέρους ἀπίστου Τουρκίας, τῆς ὁποίας οἱ φιλελεύθεροι πατριῶται, οἱ λεγόμενοι «νεότουρκοι», κηρύξαντες συνταγματικὸν πολίτευμα, διανοήθησαν καὶ ἐπεδίωξαν, ὅπως, παντὶ σθένει καὶ τρόπῳ, ἀφομοιώσουν τὰς ξένας ἐθνότητας, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωτίστην θέσιν εἶχε βεβαίως ὁ ἑλληνισμός. Ἐντεῦθεν ἤρχισαν καταπιέσεις καὶ διωγμοὶ εἰς βάρος τῶν χριστιανῶν, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὁποίων συνεμάχησαν τότε, κηρύξασαι «σταυροφορίαν» κατὰ τῆς Τουρκίας, ἢ Ἑλλάς, ἢ Σερβία, τὸ Μαυροβούνιον καὶ ἢ Βουλγαρία. Οὕτως διεξήχθη νικηφόρως ὁ πρῶτος βαλκανικὸς πόλεμος, ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ, ἐπὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐδάφους, πανωλεθρία τῆς ἀδικούσης Τουρκίας.

Οἱ νεότουρκοι ὅμως, οἵτινες προηγουμένως, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος, ἐπεδίωξαν τὴν μείωσιν τοῦ Πατριαρχείου καὶ διὰ τὰ ἐπιτύχουν τὴν διάστασιν τῶν ἐθνοτήτων εἶχον ἀποφασίσει τὴν παραχώρησιν ναῶν, ἑλληνικῶν, ὀρθοδόξων, χριστιανικῶν κοινοτήτων, προσέκρουσαν εἰς τὴν ἠρωϊκὴν ἀμυναν τοῦ πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. Οὗτος εἶχε τότε ζητήσει νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν πανίσχυρον καὶ περιώνυμον ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν Μαχμουτ Σεφκὲ πασᾶ, ὅστις - κατὰ τὴν συνάντησιν - συμπεριεφέρθη σκαιότατα πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἀλυτρώτου Γένους, καὶ ἐτόνισεν ἀπειλητικὰ: «θὰ σπᾶσω τὰ κεφάλια τῶν ρωμηῶν!»! Ὁ ἀτρόμητος δ' ὅμως πατριάρχης «μπορεῖτε νὰ τὸ κάμετε», ἀπήντησε καὶ στρέψας περιφρονητικῶς τὰ νῶτα ἀπεχώρησεν ἐπιδεικτικῶς³⁸. Τώρα ὅμως ἀχρίζον ἐφαρμόζοντες τὴν διατυπωθεῖσαν ἀπειλήν. Θὰ τὴν ὀλοκληρώσουν ἀργότερον εἰς ὀλόκληρον τὴν Μικρασίαν.

Εἰς εὐρείαν κλίμακα, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐφαρμόζουν τὴν ἐκδίωξιν τῶν χριστιανῶν. Νέον διωγμὸν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ὁ καὶ κατὰ τὸν πρῶτον πρωταγωνιστήσας, ὡς Ἡρακλείας, ἤδη δὲ πατριάρχης, Γερμανὸς ὁ Ε'. Αἱ περιστάσεις ὅμως ἦσαν διάφοροι, καὶ ἐπὶ πλεόν ὁ ἐκραγεῖς ἀ' παγκόσμιος πόλεμος (1914) ἀπεσιώπησε τὸ πρᾶγμα. Ἐν τούτῳ τὸ μεταξὺ πολλὰ καὶ πλεῖστα τραγικὰ ἐπηκολούθησαν. Ὁ δὲ ἀνωτέρω ὀξύνους ἐθνάρχης καὶ πατριάρχης ἐτήρει στάσιν ἐπιφυλακτικὴν, κατὰ τὰς καιρικὰς αὐτάς καὶ λίαν ἀνωμάλους περιστάσεις, δικαιωθείς πλήρως ἐν τέλει. Διότι «διὰ τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν (1920) οἱ Χριστιανοὶ ὄχι μόνον ἐπανῆλθον εἰς τὸ πρῶην καθεστῶς, ἀλλ' ἀπέκτησαν καὶ περισσότερας ἐλευθερίας»³⁹.

Δυστυχῶς ὅμως! Ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ, κινούμενος καὶ ὑπὸ ξένων δυνάμεων, ἀντέδρασε, καὶ κατέρθησε νὰ καταστῆ κύριος τῆς Μικρασίας. Τέλη τοῦ 1920 μετέφερε τὴν ἔδραν τῆς κυβερνήσεώς του εἰς τὴν Ἀγκυραν. Ἐλαβε δὲ καὶ δραστικὰ μέτρα κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ μάλιστα τῶν ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἐκ τῶν ὁποίων πλῆθος ἀναριθμητὸν ὠδή-

γησεν εἰς τὴν σφαγὴν. Ἐπελθούσης δ' ἔπειτα τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, τοὺς ὑπολοίπους κακῶς ἐξεδίωξε, καταφυγόντας εἰς τὴν μαρτυρικὴν μητέρα Ἑλλάδα.

Οὕτως «ἐξεκληρίσθη» κυριολεκτικῶς ὁ ἑλληνισμὸς τῆς ἑλληνικωτάτης ἐκείνης περιοχῆς τῆς Μικρασίας, ἀνερχόμενος εἰς τρία καὶ πλέον ἑκατομμύρια ψυχάς.

Διὰ δὲ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης (1923) τὸ Οἰκουμεικὸν Πατριαρχεῖον ἀπεγυμνώθη ἀπάντων τῶν πολιτικῆς φύσεως προνομίων αὐτοῦ, ἀναγνωριζόμενον ὡς ἀπλῆ θρησκευτικὴ ἀρχή.

Δέον νὰ σημειωθῆ, ὅτι εἰς τὴν ἐν λόγω συνδιάσκεψιν τῆς Λωζάννης ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τούρκου πρωθυπουργοῦ Ἰσμέτ πασᾶ Ἰνονου τουρκικὴ ἀντιπροσωπεῖα ἐζήτησε τὴν ἐκ Κων)πόλεως ἀπομάκρυνσιν τοῦ Οἰκουμεικοῦ Πατριαρχείου. Εὐτυχῶς ὅμως πανταχόθεν ὑψώθησαν ἰσχυραὶ φωναὶ ὑπὲρ αὐτοῦ· ἐξ οὗ ἠναγκάσθη ἡ τουρκικὴ καὶ ἐδέχθη τὴν ἐν Κων)πόλει παραμονὴν τοῦ πανορθόδοξου τούτου Κέντρου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὡς εἴρηται ὄρον, ὃν ἐπρότεινεν ὁ ἀγγλος λόρδος Κῶρζον⁴⁰.

Οὐδέποτε ὅμως, ἔκτοτε, ἀπέβαλον οἱ τοῦρκοι τὸ σχέδιον αὐτῶν περὶ τῆς ἐκρίζωσεως ἐκ Κων)πόλεως τοῦ τε πανσέπτου Κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ παντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ. Ἐν τῇ προσπάθειᾳ ταύτῃ ἐπενόησαν ἕτερον τέχνασμα, δι' οὗ θὰ κατεστρέφετο τὸ Πατριαρχεῖον: Ἰδρυσις «αὐτοκεφάλου τουρκορθόδοξου ἐκκλησίας». Εὗρον δὲ καὶ τὸν ἀρμόδιον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος θὰ ἀνελάμβανε τὸ ἔργον τοῦτο. Αὐτὸς ἦτο ὁ παπα-Εὐθύμ Καραχισαρλίδης, καταγόμενος ἐκ τοῦ χωρίου Ἐκ Ντάγ Μαδέν τῆς Μικρασίας (περιοχῆς Μητροπόλεως Χαλδίας), ὅστις ἀνέλαβε ρόλον Ἰούδα, δοθέντος ὅτι διὰ τὴν πραγματοποιήσιν ἀνιέρων καὶ δολίων σκοπῶν πάντοτε προδότηι ἀναζητοῦνται.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, ὡς μαθητῆς, διακόψας τὴν φοίτησιν εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον τοῦ χωρίου του, ἐνεγράφη καὶ ἐσπούδασεν εἰς τουρκικὸν σχολαρχεῖον. Μετέπειτα ἀκολουθήσας τὸν ἑγγαμον βίον, τῷ 1918, ἔχειροτονήθη διάκονος-ἱερεὺς ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Καισαρείας Νικολάου. Δοξομανῆς ὅμως ὡς ἦτο καὶ ἐν ταύτῳ ἐπιτήδειος, βίαιος καὶ αὐταρχικός, ἐδημιούργησε πράγματα εἰς τὴν μητρόπολιν Χαλδίας. Κατὰ δὲ τὴν περίοδον τῆς δυσχερεστάτης Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, ἐγένετο προθυμώτατον ὄργανον τοῦ Σερέφ Βέη, ἰσχυροῦ παράγοντος τοῦ κεμαλικῆ καθεστῶτος. Οὗτος δὲ καὶ συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ θρησκευτικοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος ἐναντίον τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐπαίσχυντος αὐτὸς κληρικός, ἀντὶ ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν ἀμοιβῶν, ἀνέλαβεν, ὅπως ἀνατινάξῃ τὸ ὑπεραιωνόβιον κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας.

Αὐτονομασθεὶς ὅθεν «γενικὸς ἐπίτροπος τῶν ἐν Ἀνατολῇ Χριστιανῶν», καὶ ἰδρύσας ἴδιον γραφεῖον ἀπέλυσε πρὸς τὰς ἐν Μικρασίᾳ χριστιανικὰς κοι-

38) Ἡ λ ι ἄ δ η Β., Ἰωακείμ ὁ 2ος, ὁ μεγαλοπρεπῆς, ἐφημ. «Τὸ Βῆμα» Ἀθηνῶν, 25 Νοεμβρίου 1962.

39) Σ τ ε φ α ν ἰ δ ο υ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 640.

40) Γ ε ν ν α δ ἰ ο υ, ἐνθ' ἄνωτ.—Μ α υ ρ ο π ο ὔ λ ο υ, ἐνθ' ἄνωτ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πράξις υπ' αριθ. 281 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1966 «Περί καθορισμοῦ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τακτικῶν Ἐφημερίων».

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Λαβὸν υπ' ὄφει :

1. Τὸ ἄρθρον 16 παράγρ. 4 τοῦ Ν.Δ. 4548/1966 (ΦΕΚ 188/22.9.1966) «περὶ ἐνιαίου μισθολογίου τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 6 παράγρ. 7 τοῦ Ν.Δ. 4589/1966 (ΦΕΚ 239/10.11.1966) «περὶ ρυθμίσεως Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων κλπ.».

2. Σχετικὴν εἰσήγησιν τῶν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργῶν ἀποφασίζει :

1. Ἀπὸ τῆς 1ῆς Ἰανουαρίου 1967 ὁ βασικὸς μηνιαίος μισθὸς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τακτικῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν, τῶν μισθοδοτουμένων δυνάμει τοῦ Α.Ν. 536/1945 εἰς βᾶρος τοῦ χρηματιστικοῦ λογαριασμοῦ «Κεφάλαια πρὸς πληρωμὴν μισθῶν Ἐφημεριακοῦ Κλήρου», ὀρίζεται ὡς κάτωθι :

Ἐφημέριοι Α'	μισθολογικῆς κατηγορίας	Δρχ.	3.300
» Β'	»	»	2.600
» Γ'	»	»	2.400
» Δ'	»	»	2.100

2. Τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα τῆς υπ' αριθ. 57/1963 Π.Υ.Σ. ἐκ δραχμῶν 300, τὸ διὰ τῆς υπ' αριθ. 169/7-2-56 Π.Υ.Σ. προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀκριβείας βίου, ὡς καὶ τὸ διὰ τῆς υπ' αριθ. 1101/10-11-1950 Π.Υ.Σ. χορηγούμενον ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας καταργοῦνται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας.

3. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας παρέχεται εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ἐφημερίους προσαύξεσις ἀνὰ 10⁰/₁₀ ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ λόγω συμπληρώσεως πενταετίας ἐν τῷ αὐτῷ μισθῷ καὶ μέχρι πέντε (5) πενταετιῶν.

Ἡ προσαύξεσις τῆς παρούσης παραγράφου δὲν λαμβάνεται υπ' ὄφιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐπιδόματων τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ Ν.Δ. 3859/1958.

4. Διατηροῦνται :

α) Τὸ διὰ τῶν υπ' αριθ. 1, 47 καὶ 180/1965

νότητας ἐγκύκλιον, δι' ἧς δριμύτατα ἐπετίθετο κατὰ τοῦ πατριάρχου, ἐξήτει δ' ὅπως σταλῆ ἀνὰ εἰς ἀντιπρόσωπος εἰς Καισάρειαν πρὸς συγκρότησιν ἐθνοσυνελεύσεως, «τῆς ὁποίας ἀποκλειστικὸς σκοπὸς ἦτο ἡ ἀνακήρυξις ἀνεξαρτήτου τουρκορθόδοξου Ἐκκλησίας, μὴ ὑπαγομένης ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»⁴¹.

41) Αὐτόθι, σελ. 276.

(Συνεχίζεται)

Ἀρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΑΠ. ΒΙΤΑΛΗΣ
Ἱεροκέρυξ Νικοπόλεως

Π.Υ.Σ. χορηγούμενον εἰδικὸν ἐκ δραχμῶν 500 ἐπίδομα εἰς ἐφημερίους ὑπηρετοῦντας εἰς ἐνορίας μέχρι 1.500 ἐνοριτῶν, καταβαλλόμενον ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς μέχρι τοῦδε προϋποθέσεις.

β) Τὰ ἐπιδόματα τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ Ν.Δ. 3859/58 καταβαλλόμενα ὑπὸ τὰς ἰδίας προϋποθέσεις καὶ ὑπολογιζόμενα ἀμφότερα ἐφεξῆς, ἦτοι ἀπὸ 1ῆς Ἰανουαρίου 1967, ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μόνου μισθοῦ.

γ) Τὰ ἐπιδόματα ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν Π.Υ.Σ. 57/1963 καὶ 184/1963 καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις.

Εἰς τὰ ἐπιδόματα τοῦ ἔδαφ. γ' τῆς παρούσης παραγράφου θὰ λαμβάνηται υπ' ὄφιν καὶ ἡ ὑπὸ τῆς παρ. 3 τῆς παρούσης ὀριζομένη προσαύξεσις (πενταετιῶν).

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν υπ' αριθ. 281 πράξιν του.

Ὁ Πρόεδρος

Τὰ Μέλη

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Ἀθήρῃσι τῆ 20 Δεκεμβρίου 1966

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
Σ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ

Πράξις υπ' αριθ. 282 τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1966 «Περί τῆς ὕγειονομικῆς περιθάλψεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου».

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Λαβὸν υπ' ὄφιν :

α) Τὴν Κυβερνητικὴν ἀπόφασιν, ὅπως ρυθμισθῶσι τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ζητήματα, κατὰ τρόπον προσήκοντα πρὸς τὴν ἐν Κοινωνίᾳ θέσιν καὶ ἀποστολὴν του.

β) Τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τῶν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Ὑγιεινῆς καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ἀποφασίζει :

Α) 1. Ἐγκρίνει τὴν δαπάναις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλοῦς Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Α.Κ.Ε.) παροχὴν ὕγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τὸν ἐφημεριακὸν κλήρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Α', Β', Γ' καὶ Δ' Μισθολογικαὶ Κατηγορίαι) καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐκ τοῦ εἰρημένου ἐφημεριακοῦ κλήρου συνταξιούχους καὶ τὰς συζύγους αὐτῶν, ἐφαρμοζόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ υπ' αριθ. 665/18-10-1962 Β. Διατάγματος «περὶ τῆς ὕγειονομικῆς περιθάλψεως τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.» ὡς ἰσχύει, πλὴν ἂν ἄλλως ὀρίζεται διὰ τῆς παρούσης.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον νοσηλεία παρέχεται μέσῳ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ

Υγεινῆς Ὑπηρεσίας Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως Δημοσίων Ὑπαλλήλων καὶ Συνταξιούχων.

3. Διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν νοσοκομειακῆς καὶ ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ὑπαγομένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὴν περιθάλψιν, ἢ ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐφημερίων—ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.—εἰσφορὰ ἀξιάται ἀπὸ 3^ο/₁₀ εἰς 4^ο/₁₀, ἢ δὲ ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν συνταξιοδοτουμένων ἐφημερίων εἰσφορὰ ὀρίζεται εἰς 3^ο/₁₀.

Ὡσαύτως, τὸ ἤμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. 83/1946 προβλεπομένης εἰδικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐφημερίων ὑπὲρ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» περιέρχεται εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δαπανῶν αὐτοῦ.

4. Διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ ἀνοίγματος τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κλάδου, ἐγγράφεται κατ' ἔτος ἰσόποσος πίστωση εἰς τὸν Προϋπολογισμόν τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., κατὰ τὰ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν ὀριζόμενα.

5. Τὰ περὶ ὧν ἡ παρούσα πράξις πρόσωπα νοσηλεύονται :

α) Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν συντάξει ἐφημέριοι Α' Μισθ. Κατηγορίας εἰς Βα θέσιν.

β) Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν συντάξει ἐφημέριοι τῶν λοιπῶν Μισθολογικῶν Κατηγοριῶν εἰς τὴν Ββ θέσιν.

γ) Τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τῆς παρούσης, εἰς τὴν Γ' θέσιν.

6. Διὰ Β. Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν θέλει ρυθμισθῆ πᾶν θέμα σχετιζόμενον μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. παρεχομένην μέχρι τοῦδε ὑγειονομικὴν περιθάλψιν ἐπὶ σκοπῷ περιορισμοῦ ἐφεξῆς τοῦ ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ λοιπῶν ὑγειονομικῶν μονάδων καὶ δαπανῶν αὐτοῦ.

7. Πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ρυθμίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Ὑγεινῆς καὶ Οἰκονομικῶν.

8. Ἡ παρούσα Πράξις, ἣς ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖ ἀπὸ 1—2—1967, δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κωδικοποιεῖται δὲ νομοθετικῶς μερίμη τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Ὑγεινῆς καὶ Οἰκονομικῶν.

Β) Πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ΤΑΚΕ ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου συνεπέλα τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 281/

20—12—1966 Π.Υ.Σ. ἀξίσεως τῶν μισθῶν τῶν ἐφημερίων, ἀναπροσαρμόζεται τὸ ἀσφάλιστρον (προσωπικὴ εἰσφορὰ) τῶν ἠσφαλισμένων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 ὡς ἀκολούθως: α) Τοῦ Κλάδου Συντάξεων ἀπὸ 5^ο/₁₀ εἰς 7^ο/₁₀ καὶ β) τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς ἀπὸ 3^ο/₁₀ εἰς 4^ο/₁₀. Ἡ τοιαύτη ἀναπροσαρμογὴ κωδικοποιεῖται νομοθετικῶς.

Ἐκδόσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 282 Πρᾶξιν του.

Ὁ Πρόεδρος Ἀκριβὲς ἀντίγραφον. Τὰ Μέλη

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1966

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
Σ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ

ΣΗΜ. : Αἱ ὡς ἄνω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ τεῦχος πρῶτον τοῦ ΦΕΚ ἀρ. 284 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1966.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ*

Διὰ Β.Δ. τῆς 21-12-66 ἐν Ἀθήναις, ἐκδοθέντος κατὰ 1) τὸ ἄρθρ. 2 παρ. τοῦ Ν.Δ. 4589/66 «περὶ ρυθμίσεως Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (ΦΕΚ 239 τ. Α'), 2) τὴν κατὰ τὴν Α' Συνεδρίαν τῆς ΚΖ') 22-11-66 συνελεύσεως τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ 3) τὰ ἄρθρα 3345β/22-11-66 καὶ 3482/5-12-66 ἐγγραφα τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ, κυροῦται ἡ γενομένη ἀπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 16 Νοεμβρίου 1965 κατάστασις ψήφοις κανονικαῖς :

1) Τοῦ ἄχρι τοῦδε Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Χρυσοστόμου καὶ 2) τοῦ ἄχρι τοῦδε Μητροπολίτου Μηθύμνης κ. Κωνσταντίνου καὶ ἀναγνωρίζεται καὶ καθιστᾶται ὁ μὲν πρῶτος ὡς Μητροπολίτης τῆς χηρευούσης Ἱεράς Μητροπόλεως Πειραιῶς, ὁ δὲ δεύτερος ὡς Μητροπολίτης τῆς χηρευούσης Ἱεράς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης, παραγγέλλονται δὲ αἱ Ἀρχαὶ τοῦ Κράτους ἵνα ἀπονέμουν εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκ τοῦ ἀξιώματός των ἀπορροεύσας τιμὰς.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤ. ΑΛΑΜΑΝΗΣ

* Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἀριθ. φύλ. 463 τῆς 21.12.66, τεῦχος τρίτον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Διὰ τὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς προσδοκίας.

Μὲ αἰσιοδοξίαν ἢ ἀνθρωπότης ὑποδέχεται τὸ Νέον Ἔτος 1967. Ἀλλὰ διὰ τὰ ἀνταποκριθῆ τοῦτο εἰς τὰς προσδοκίας αὐτῆς πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐγκολπωθοῦν καὶ νὰ μεταβάλουν εἰς πράξιν καὶ ζωὴν τὸ γνήσιον χριστιανικὸν Πνεῦμα.

Ὡς τονίζει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενον ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει μῆνυμά του, «Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί, λογικώτερον κοὶ χριστιανοπρεπέτερον σκεπτόμενοι, ὀφείλομεν νὰ στρέψωμεν μᾶλλον ἐρευνητικὸν τὸ βλέμμα ἡμῶν εἰς τὸ παρελθόν, ἵνα ἐκ τῶν καλῶν ἢ κακῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κατ' αὐτὸ διαγωγῆς ἡμῶν ἀνυσθῶμεν ἐπωφελεῖ διὰ τὸ μέλλον διδάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ὀδηγήσωσι μὲν ἡμᾶς εἰς μετάνοιαν διὰ τὰς ἐφαιμάτους ἡμῶν πράξεις, θὰ δωροφορήσωσι δὲ κατὰ τὸ νέον ἔτος τὴν ἀληθῆ καὶ μόνιμον χαρὰν, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ ἡ συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ κατὰ Χριστὸν καθήκοντος».

Ἐνδιαφέρουσαι ζυμώσεις καὶ κινήσεις.

Καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Match» καὶ ἐκ τῶν «Τάξις τῆς Ν. Ὑόρκης», ἐντὸς τῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους τμημάτων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας γίνονται ζωηραὶ ζυμώσεις πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῆς ἀπὸ διαφορῶν θεσμῶν ἐπιβληθέντων ὑπὸ τοῦ παπικοῦ πνεύματος καὶ πρὸς ἐπιστροφὴν εἰς τὴν ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ διασφωζομένην ἀρχαίαν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν.

Χαρακτηριστικὴ λ.χ. εἶναι ἡ ἐν Ὁλλανδίᾳ προσπάθεια πρὸς ἐπιβολὴν νέας θείας λειτουργίας, καθ' ἣν οἱ πιστοὶ θὰ λαμβάνουν τὴν Θεϊὰν Κοινωνίαν κατὰ παλαιοχριστιανικὸν τρόπον.

Ἀξιοσημείωτοι ἔπειτα εἶναι αἱ κινήσεις ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ κλήρου πρὸς κατάργησιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγαμίας τῶν ἱερέων. Ἐκ 5963 ἱερέων, οἵτινες ἠροτήθησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Καθολικαὶ Εἰδήσεις», ποσοστὸν 62% ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς καταργήσεως ταύτης. Ἐξ ἄλλου πολλοὶ ρωμαιοκαθολικοὶ ἱερεῖς ἐγκατέλειψαν τὴν ἱερωσύνην πρὸς χάριν τοῦ ἐγγάμου βίου. Ὅθεν θεωρεῖται ὡς βέβαιον, ὅτι προσεχῶς ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ θὰ δημιουργηθῆ ἡ δυνατότης ἐγγάμων ἱερέων, ὡς ἐδημιουργήθη ἤδη ἡ δυνατότης ἐγγάμων διακόνων.

«Διεθνῆς χριστιανικὴ ἡγεσία».

Τὴν ἀνάγκην τῆς πνευματικῆς συνεργασίας τῶν λαῶν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἤλθε νὰ κηρύξῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Χένρυ Φόουλερ, ὅστις ἦτο

καὶ ὁ κύριος ὀμιλητῆς εἰδικῆς συγκεντρώσεως ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Ἡ συγκέντρωσις αὕτη ὀργανώθη ὑπὸ τοῦ συλλόγου «Ἑλληνικὸν Φῶς», διὰ τὰ παρουσιασθῆ εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν τὸ ἀνὰ τὸν κόσμον ἔργον τῆς «Διεθνoῦς Χριστιανικῆς Ἡγεσίας».

Ὡς ἐτόνισεν ἐν τῇ συγκεντρώσει ταύτῃ ὁ καθηγητῆς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀλ. Τσιριωτάνης, «τὸ χριστιανικὸν μῆνυμα, ποῦ ἔφεραν ἐδῶ οἱ ξένοι ὀμιληταὶ εἶναι μῆνυμα πιστῶν, ποῦ δὲν ὀμιλοῦν μόνον περὶ πίστεως, ἀλλὰ καὶ τὴν ζοῦν. Ὅσα εἶπαν καὶ ὅσα ἔδειξαν ἐμμέσως ἀποτελοῦν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ σύγχρονον ἐρώτημα κατὰ πόσον ζῆ ἀκόμη ἡ χριστιανικὴ πίστις εἰς τὸν καιρὸν μας».

Εὐχόμεθα ὀλοφύχως, ἵνα ἡ «Διεθνῆς Χριστιανικὴ Ἡγεσία» ἀποδώσῃ καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῆ, ἐὰν αὕτη συντονίσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς καὶ συνεργασθῆ στενῶς πρὸς τὴν κατ' ἐξοχὴν χριστιανικὴν ἡγεσίαν, τ.ἔ. τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡγεσίαν καὶ δὴ τὴν ὀρθόδοξον. Ἡ ἀληθὴς ἐλπὶς τοῦ κόσμου εἶναι μόνον ἡ διασφύζουσα τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα Ὁρθοδοξία. Πρὸς ἀξιοποίησιν αὐτῆς πρέπει νὰ στραφοῦν αἱ προσπάθειαι τῆς διεθνoῦς ἡγεσίας, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ὁποίας πρέπει νὰ τελῆ οἰαδήποτε ἄλλη χριστιανικὴ ἡγεσία.

Λαμπρὸς ἀναμνηστικὸς τόμος.

Ὁφείλονται συγχαρητήρια καὶ ἐπαινοὶ εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβον διὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα θαυμάσιον ἀναμνηστικὸν τόμον, ὅστις ἀναφέρεται εἰς τὸν «Ἰγνάτιον τὸν Λέσβιον, Μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας (1765—1828)», τοῦ ὁποίου τὸ σκῆνωμα ἐνεργείας τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀναπαύεται νῦν ἐν Μυτιλήνῃ ἐντὸς μνημείου «κατασκευασθέντος δι' εἰσφορῶν τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων μαθητῶν, ἀνθ' ὧν ὁ ἀείμνηστος ἱεράρχης προσήνεγκεν ὑπὲρ τῆς παιδείας τοῦ ὑποδοῦλου Γένους».

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος λαμπρὸς ἀναμνηστικὸς τόμος εἶναι ἀφ' ἐνὸς ἐν θαυμάσιον χρονικὸν τοῦ βίου τοῦ Ἰγνατίου Οὐγγροβλαχίας, ὅστις ἐπίστευεν, ὅτι κυρίως ἡ Παιδεία θὰ ἐβοήθει τὸ Γένος νὰ εὔρη τὸν δρόμον τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀφ' ἐτέρου εἰκὼν τοῦ ζήλου, τῆς ἀγάπης καὶ τῶν προσπαθειῶν, αἵτινες ἀπότηθησαν, διὰ τὰ ἐπιστρέφῃ ὁ Λέσβιος ἱεράρχης εἰς τὴν πατρίδα του.

Ἡ προϊστορία τοῦ Ε.Ο.Χ.Α.

Ὁρθῶς κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 25ετηρίδος τοῦ Ε.Ο.Χ.Α. ἐγένετο μνεῖα καὶ τῆς προϊστορίας αὐτοῦ, ἥτις σχετίζεται πρὸς τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν θεμελίωσιν τῆς «Υπηγεσίας Προνοίας Συνατενομένων», ἥτις εὐθὺς μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου

τῷ 1940 προσέφερεν ἀνυπολογίστους ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας των.

Ἡ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης κινητοποιήσις ἑκατοντάδων ἐθελοντριῶν πρὸς ἀσκήσιν τῶν ἔργων τῆς Προνοίας ἀπετέλεσε τὴν προϊστορίαν καὶ τὸ θεμέλιον τοῦ Ε.Ο.Χ.Α., δοθέντος, ὅτι αἱ ἐθελόντριαι αὐταὶ ἀπετέλεσαν τοὺς πρώτους πυρήνας τοῦ εἰρηνικοῦ αὐτοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς, ὅστις ἔσωσε μυριάδας Ἑλλήνων ἐκ τῆς πείνης καὶ τῆς ἐξαθλιώσεως.

«Ἐπετηρὶς τῶν ἀγάμων θεολόγων κληρικῶν».

Εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ τῆς ὁποίας ὠρίσθη ἐιδικὴ ἐκ Συνοδικῶν Ἐπιτροπῆ, ἣτις θὰ συντάξῃ τὴν «Ἐπετηρίδα τῶν ἀγάμων Θεολόγων Κληρικῶν» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς ὀρθῶς παρατηρήθη, ἡ Ἐπετηρὶς αὕτη πρέπει νὰ «βασίζεται α) εἰς τὴν ἀρχαιότητα, β) εἰς τὴν ποιότητα (ζῶσα πίστις, ἀγιότης ζωῆς), γ) εἰς τὴν δραστικότητα (κήρυγμα, ἐξομολόγησις, κατηχητικὰ σχολεῖα, συγκοινωνία δραστικῶν, διδακτορικὸν δίπλωμα, γλωσσολογία, σπουδαὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν)».

Ἀληθῶς ἡ σύνταξις μιᾶς δικαίας Ἐπετηρίδος τῶν θεολόγων ἀγάμων κληρικῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀπαύγασμα συνδυασμοῦ ἀρχαιότητος, ποιότητος καὶ δραστικῶς τούτων.

Νὰ προβάλλουν τὸ γνήσιον περιεχόμενον τῶν ἑορτῶν.

Εἰς τὴν ἀθηναϊκὴν συνοικίαν τῆς Πλάζας θὰ ὀργανωθῇ κατὰ τὸ προσεχές ἔτος «Ἐβδομάς Χριστογενῶν». Ἐπιτελεῖον λαογράφων ἀνέλαβε νὰ καταρτίσῃ μελέτην, ἣτις θὰ ἀφορᾷ εἰς τὰ γνήσια ἑλληνικὰ ἔθιμα ἑορτασμοῦ τῆς μεγάλης ταύτης χριστιανικῆς ἑορτῆς. Ἡ μελέτη αὕτη, ἣτις θὰ ἔχη ὀλοκληρωθῇ εἰς ἕξ μῆνας, θὰ ἀφορᾷ καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας ἐκδηλώσεις, αἵτινες θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὀργανωθοῦν εἰς τὴν γραφικὴν ἀθηναϊκὴν συνοικίαν. Τοιαῦται ἐκδηλώσεις λ.χ. θὰ εἶναι ὁ ἑορτασμός τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος συμφώνως πρὸς τὰ βυζαντινὰ στοιχεῖα τῆς παραδόσεως ἢ ἡ πανήγυρις τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Μαρίνης, ὅστις εὐρίσκειται ἐναντι τῆς Ἀκροπόλεως κ.τ.τ.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ προσπάθεια πρὸς ἐξοβελισμόν τῆς ξενομανίας καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὴν γνήσιαν ἑλληνικὴν παράδοσιν εἶναι κατὰ πάντα ἀξιόπαινος. Μόνον πρέπει νὰ ληφθῇ μέριμνα, ὥστε οἱ τοιοῦτοι ἑορτασμοὶ νὰ μὴ ἐξελιχθοῦν εἰς ἐξωτερικὰς λαϊκὰς πανηγύρεις, καθ' ὅσθι θὰ γίνωνται σπουδαὶ εἰς τὸν Βάκχον καὶ θὰ συγκεντρώνωνται πλήθη ἀσεβῶν τουριστῶν, ἀλλὰ νὰ προβάλλουν τὸ γνήσιον περιεχόμενον τῶν μεγάλων ἑορτῶν τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸς ἀναβαπτισμόν τοῦ λαοῦ μας εἰς τὴν κολυμβήθραν τῆς γνησίας ὀρθοδόξου πνευματικότητος.

«Τὸ βάθρον τῆς πνευματικῆς ζωῆς».

Ὁ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, ἀναφερόμενος εἰς τὸ βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα «Ἀπάνθισμα ρητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης», ὅπερ ἐσχολιάσθη εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», τονίζει, ὅτι εἰς ἐκ τῶν λόγων, ἕνεκα τῶν ὁποίων πολλοὶ παραμελοῦν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι τὸ ὅτι διεκόπη «ἡ παλαιὰ οἰκειότης τῶν ἀνθρώπων μὲ σημαντικὰ τμήματα τῆς Γραφῆς». Ἡ διακοπή αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι «ἡ Ὀκτώηχος καὶ τὸ Ψαλτήρι ἔπασσαν νὰ εἶναι διδακτικὰ βιβλία».

Ὅθεν ἐπιβάλλεται, ὅπως ἡ Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἡ ὅλη Ἁγία Γραφή καταλάβῃ σπουδαιότεραν θέσιν εἰς τὴν ὅλην ἐκπαίδευσίν μας. Πρέπει «νὰ ξαναπλησιάσουμε στὰ θαυμαστὰ ἐκεῖνα κείμενα, τὰ ὁποῖα σὲ παλαιότερα χρόνια ἀποτελοῦσαν τὸ βάθρο τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἀκόμη καὶ τῶν πιὸ ἐλευθεροφρόνων διανοουμένων, καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε δογματισμὸ, πιστοί, ὀλιγόπιστοι καὶ ἄπιστοι, νὰ ἀντλήσουμε ἀπὸ ἐκεῖνα τὸν στοχασμὸ καὶ τὴν πείραν, τὰ ὁποῖα μὲ γενναϊότητα μᾶς προσφέρουν».

Ἔχει ἐξαιρετικὴν ἐπικαιρότητα.

Συνεπληρώθη ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κορυφαίου παιδαγωγοῦ Φο. Γουλ. Φαῖρστερ. Ἀπόψεις τινὰς αὐτοῦ περὶ τῆς ἠθικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεότητος ὑπέμνησεν εἰς ἡμᾶς ὁ πρόην Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Κ. Α. Γεωργούλης διὰ προσφάτου ἄρθρου του, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξαιρέται ὁ ἄγων τοῦ Φαῖρστερ ἐναντίον τῆς «ἀθρήσκου ἠθικῆς».

Ὁ Φαῖρστερ «κατ' ἀρχὰς εἶχε προσπαθῆσαι νὰ στηρίξῃ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν ἠθικῆς. Ἡ ἔμπροκτος ὁμοῦ μὲ τὰ συγκεκριμένα προβλήματα τῆς ἠθικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας ἐργασία του ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἶναι ἀπαράιτητος ἡ ἠθικὴ μόρφωσις τῶν νέων νὰ θεμελιώνεται ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς πίστεως. Ἀπὸ τοῦ 1904 ἐγένετο ἐνθερμος κήρυξ τῆς ἀντιλήψεως, ὅτι ἡ ἠθικὴ διαπαιδαγωγήσις τῆς νεότητος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἀθρήσκων διαφωτιστικῶν πρὸς τὴν νόησιν ἀπευθυνόμενων διδασκαλιῶν. Τὴν ἰδέαν του αὐτὴν ὑπεστήριξε διὰ διδασκαλιῶν καὶ πολυαριθμῶν συγγραμμάτων. Ἔχει γράφει τριάκοντα αὐτοτελῆ συγγράμματα καὶ πλήθος φυλλαδίων, ἄρθρων καὶ ἐπιστολῶν».

Ἀληθῶς «ἡ θεμελιώδης ἰδέα τοῦ Φαῖρστερ, ὅτι ἡ ἠθικὴ διαπαιδαγωγήσις πρέπει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκευτικότητος, ἔχει καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν μας ἐκπαίδευσιν ἐξαιρετικὴν ἐπικαιρότητα».

Ἄνευ σχολίων.

Εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μέγα νοσοκομεῖον «Βασιλεὺς Παῦλος» (πρόην «Λαϊκόν»), ὡς ἐγνώσθη κατόπιν καταγγελίας ἱατροῦ, παρεδόθησαν ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ ἀκατάλληλα λαχανικά, τὰ ὁποῖα καὶ παρε-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11-25 Δεκεμβρίου 1966 ἐχοροστάτησεν εἰς διαφόρους ἱεροὺς ναοὺς Ἀθηνῶν, προήδρευσε τῶν συνεδριῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς καὶ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν, συνειργάσθη μετὰ Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν διαφόρους ἐπιτροπὰς καὶ ἄτομα κ.τ.λ. Οὕτω :

Ἐχοροστάτησε: Τῆ 11η Δεκεμβρίου εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Ἀθηνῶν.

Ἐτέλεσε: Τῆ 25η Δεκεμβρίου τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

Προέστη: Τῆ 11η Δεκεμβρίου τοῦ ἐν τῷ Μητροπολι-

τικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τελεσθέντος Μνημοσύνου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς θυμάτων τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀκολουθῶν δὲ τοῦ Μνημοσύνου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν θυμάτων τοῦ τραγικοῦ ναυαγίου τοῦ ὀχηματᾶγωγου «Ἡράκλειον» καὶ τῶν ἀειμνήσεων ἱδρυτῶν καὶ συνεργατῶν τοῦ Ε.Ο.Χ.Α.

Προήδρευσε: Τῆ 12η Δεκεμβρίου τῆς συνεδρίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῆ 13η Δεκεμβρίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

— Τῆ 14η Δεκεμβρίου τῆς συνεδρίας τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῆ 15η Δεκεμβρίου τῆς συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

— Τῆ 16η Δεκεμβρίου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπὶ τῶν Διανομῶν.

— Τῆ 20ῆ Δεκεμβρίου τῆς συνεδρίασεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

σκευάσθησαν διὰ τὸ συσσίτιον τῶν ἀσθενῶν, τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἰατρῶν. Δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἀναφορὰ τοῦ καταγγέλαντος τὸ γεγονός ἰατροῦ δὲν εἶχε τύχει ἐκ μέρους τῆς ἀρμοδίας ἀπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, εἰς ἣν ὑπεβλήθη, ἀνταποκρίσεως, ἡ πρωτοβουλία δὲ τῆς ἀποστολῆς ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὴν διενέργειαν ἀνακρίσεων ὀφείλεται εἰς τὸν νέον ὑπουργὸν κ. Χρυσικό, ὁ ὁποῖος ἐπληροφόρηθη τὰ καταγγελλόμενα ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας. Ἐν τῷ μεταξύ, ἀναφέρεται ὅτι δὲν ἀποκλείεται νὰ διενεργηθῆ αἰφνιδιαστικὸς ἔλεγχος καὶ εἰς ἄλλα νοσηλευτικὰ ἰδρύματα, διότι ὑπάρχουν στοιχεῖα, βάσει τῶν ὁποίων τεκμαίρεται ὅτι κακῆς ποιότητος τροφίμα παραδίδονται ὑπὸ προμηθευτῶν καὶ εἰς αὐτὰ.

Εἶναι περιττὸν νὰ ὑπομνηματισθῆ τὸ γεγονός. Οἱ δύο παράγοντες τοιούτων φαινομένων, ἡ ἀσυνειδησία τῶν ἀδτουργῶν καὶ ἡ ἀμέλεια τῶν ὑπευθύνων ἐποπτικῶν ὀργάνων, ἀποτελοῦν ἀπαράδεκτον σκάνδαλον διὰ χώραν, ἡ ὁποία θέλει νὰ λέγεται πολιτισμένη. Καὶ στίγμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξαλειφθῆ, κινουμένου τοῦ νόμου μὲ ὄλην του τὴν ἀσθηρότητα.

Οἱ κάπηλοι βυζαντινῶν εἰκόνων.

Τρεῖς νέαι σπεῖραι, μὲ πεδῖον δράσεως τὸν νομὸν Καρδίτσης αὐτὴν τὴν φορὰν, ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐξηρθρώθησαν ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν, ἀφοῦ ἐπὶ ἀρκετὸν διάστημα ἔδρων εἰς ναοὺς καὶ μονὰς, ἀπὸ ὅπου ἀφῆρον εἰκόνας καὶ ἄλλα ἱερά ἀντικείμενα μεγάλης καλλιτεχνικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς ἀξίας. Τὸ κακὸν ἔχει ἐπεκταθῆ ὡς γνωστὸν καὶ αἱ σποραδικαὶ ἐπιτυχίαι τῆς ἀστυνομίας κάθε ἄλλο δυστυχῶς παρὰ τὸ ἔχον ἀνακόψει. Αἱ κλοπαὶ καὶ ἡ καπηλεία βυζαντινῶν εἰκόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων εἰς τὴν ὕπαιθρον εἶναι γεγονός, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαρτίζον τὰ ἐκάστοτε ἀνεκαλυπτόμενα κλοπῆματα, ἀλλὰ ἔχει ἐκτασιν πολὺ μεγαλυτέραν. Κράτος καὶ Ἐκκλησία πρέπει νὰ συντονίσουν τὰ μέτρα των, ὥστε νὰ ἀνα-

χαιτισθῆ ἀποτελεσματικῶς καὶ νὰ ἐκλείψῃ ἡ λύπη αὕτη, ἡ ὁποία προκαλεῖ καὶ ἀνυπολόγιστον ζημίαν καὶ διασφύρει τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν διεθνή κοινήν γνώμην, ὡς χώρα ἀπαναπτύκτου ἀντιλήψεως διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν θησαυρῶν τοῦ παρελθόντος της. Πρέπει λοιπὸν νὰ χαιρετισθῆ ὡς εὐδοίωνον γεγονός ἡ ἐπὶ τοῦ νέου ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Ν. Καρμίρη ἐκδήλωσις εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἡ «ἀγνωστος» Ἑλλάς.

Ὡς μεταδίδεται ἐκ Νέας Ὑόρκης, συνέδριον περὶ νεωτέρας Ἑλλάδος θὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ 10ης ἕως 13ης Ἀπριλίου εἰς τὸ ἐν Η.Π.Α. πανεπιστήμιον τοῦ Ουῆσκονσιν. Κατ' αὐτό, θὰ γίνον 20 περίπου ἀνακοινώσεις ὑπὸ Ἀμερικανῶν, Ἑλληνοαμερικανῶν καὶ Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Οἰκονομίαν, τὴν Παιδείαν, τὴν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, τὰ Γράμματα καὶ τὰς Τέχνας, τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς τελετυχίας εικοσαετίας.

Τοιαῦτα συνέδρια ἀποτελοῦν ὠραίαν εὐκαιρίαν προβολῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν κοινήν γνώμην τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἡ ὁποία δὲν εἶναι πάντοτε καλῶς ἐνημερωμένη διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑπάρχει πάντοτε μέγα καὶ ἀγρὸν φιλελληνικὸν ρεῦμα, ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἦτο μεγαλύτερον, ἂν μὲ ὅλα τὰ μέσα καὶ μὲ σύστημα ἐπεδιώκετο ἡ διαφώτισις τῆς κοινῆς γνώμης εἰς τὴν χώραν αὐτήν, ὅπου ἔχομεν τόσον ἀνθηρὰν καὶ πολυάριθμον ὁμογένειαν. Ἀπὸ τὸ περιεχόμενον, τὸν τόνον καὶ τὴν ἐκλεκτικότητα τῶν ἀνακοινώσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ γίνον ἀπὸ ἐλληνικῆς πλευρᾶς εἰς τὸ ἐν λόγῳ συνέδριον, θὰ ἐξαρτηθῆ ἂν ἡ εὐκαιρία αὕτη θὰ ἀξιοποιηθῆ. Ἀσφαλῶς δὲ εἰς τοῦτο θὰ συντείνῃ, ὡς εἰς πᾶσαν ἀνάλογον περίστασιν, ἡ εἰς Ἀμερικὴν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, συνισταμένη ὅλων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων καὶ ὑψηλῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ.

— Τῆ 22α Δεκεμβρίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Βαφειαδακείου Κληροδοτήματος.

— Τῆ 23η Δεκεμβρίου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ὡ ρ κ ι σ ε : Τῆ 22η Δεκεμβρίου εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἐνώπιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου τὴν νέαν ὑπὸ τὸν κ. Παρασκευόπουλον κυβέρνησιν.

Ὡ μί λ η σ ε : Τῆ 16η Δεκεμβρίου εἰς τὸν «Παρνασσὸν» περὶ τῆς φιλανθρωπικῆς ὀργανώσεως Ε.Ο.Χ.Α. ἐπὶ τῆ συμπληρώσει 25ετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, ἀπονεύμας μετάλλια καὶ ἐκφωνήσας τὸν πανηγυρικὸν.

Π α ρ έ σ τ η : Τῆ 18η Δεκεμβρίου εἰς τὰς ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ Πειραιῶς ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῆ 25ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς φιλανθρωπικῆς ὀργανώσεως Ε.Ο.Χ.Α., ἀπονεύμας ἰδιοχείρως ἀναμνηστικὰ μετάλλια.

— Τῆ 21η Δεκεμβρίου εἰς τὴν τελετὴν τῆς ὀρκωμοσίας τῶν πρωτοετῶν τροφίμων τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

Μ ε τ έ β η : Τῆ 24η Δεκεμβρίου εἰς τὸν συνοικισμόν Θυμαρακίων Κάτω Πατησίων καὶ μετεσχημάτισεν οἶκημα τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. εἰς ναόν.

Ἐ δ έ χ θ η : Τῆ 12η Δεκεμβρίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Σύρου κ. Δωρόθεον, τὸν Διευθύνοντα Σύμβουλον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφ. Κέπετζην καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Γιανναρᾶν.

— Τῆ 16η Δεκεμβρίου τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιον καὶ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Νικόδημον.

— Τῆ 17η Δεκεμβρίου τὸν πρῶην ὑπουργὸν καὶ βουλευτὴν κ. Σταύρον Νικολαΐδην, τὸν Διευθύνοντα Σύμβουλον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφ. Κέπετζην, τοὺς πανοσ. ἀρχιμ. τῆς «Ζωῆς» Πολύκαρπον καὶ Καλλίνικον καὶ τὸν θεολόγον κ. Κολιτσάραν, ὡς καὶ τὸν κ. Καρατσην, Διευθυντὴν τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Παπανδρέου.

— Τῆ 19η Δεκεμβρίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνὸν, τὸν ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς Πετράκη πανοσ. ἀρχιμ. Χαρ. Βασιλόπουλον, τὸν ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς Πεντέλης πανοσ. ἀρχιμ. Γεώργιον Προκόπην, τὸν πρῶην ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίας Ἀναστασίας Χαλκιδικῆς πανοσ. ἀρχιμ. Γεώργιον, τὸν ἱεροκήρυκα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν πανοσ. ἀρχιμ. Αὐγουστίνον Καντιώτην καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Γιανναρᾶν.

— Τῆ 22η Δεκεμβρίου τὸν ναύαρχον κ. Σπανίδην, τὸν ἀρεοπαγίτην κ. Παπαϊωάννου καὶ τὸν γραμματέα τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας κ. Χίτς μετὰ τοῦ ἱερέως τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

— Τῆ 22η Δεκεμβρίου τὸν ταξίαρχον ἐ.ἀ. κ. Κυριαζῆν καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. κ. Βοσνιώτην.

— Τῆ 23η Δεκεμβρίου τὸν Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Ἰωάννην Θεοδωρακόπουλον, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ κ. Μάρκου Σιώτη.

— Τῆ 24η Δεκεμβρίου τὸν Διευθύνοντα Σύμβουλον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφ. Κέπετζην καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. κ. Βοσνιώτην.

Ἡ κοπὴ τῆς βασιλόπιττας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἔκοψε, κατὰ τὸ ἐπικρατήσαν ἔθιμον, τὴν πίτταν εἰς τὴν αἰθουσαν τελετῶν τοῦ μεγάρου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς τὴν μεσημβρίαν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1966.

Εἰς τὸ κόψιμον τῆς βασιλόπιττας παρέστησαν ὁ Ἐξοχώτατος Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος, ὅστις προσῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὁρησκευμάτων καθηγητοῦ κ. Μάρκου Σιώτη, οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται πρῶην Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Πολύκαρπος, πρῶην Λήμνου κ. Βασίλειος, Τιβεριάδος κ. Ἀνατόλιος καὶ Καναδᾶ κ. Ἀνατόλιος,

οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Κερνίτισης κ. Χρυσόστομος καὶ Μυρίνης κ. Χρυσόστομος, ὁ τέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος καὶ Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» κ. Θεοδόσ. Σπεράντας, ὁ νῦν Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδου καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζάτος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφ. Κέπετζης, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας πανοσ. ἀρχιμ. Παντελέμων Μπαρδάκος, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου Κληρικῶν Ἑλλάδος πανοσ. ἀρχιμ. Χρυσόστομος Γιαλούρης, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πανοσ. ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Ἀσπιώτης, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν πανοσ. ἀρχιμ. Χρυσόστομος Λάλος, τὸ-προσωπικὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν καὶ πολλοὶ ἐφημέριοι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν δέησιν, ἣ ὁποία ἐψάλη πρὸ τῆς κοπῆς τῆς βασιλόπιττας, ὠμίλησεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ὑπεγράμμισεν ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐδοκιμάσθη μεγάλως. Ἀκολουθῶς ἀνέφερε τὰς καλὰς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας πράξεις τῆς κυβερνήσεως, ἐξάρσας ἰδιαίτερώς τὴν ρύθμισιν τοῦ μισθολογικοῦ ζητήματος τῶν ἐφημερίων. Ἐν συνεχείᾳ ἀνεφέρθη εἰς τὸν ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντα ἐκκλησιαστικὸν νόμον, ἐκφράσας τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ νέος Καταστατικὸς Χάρτης θὰ ρυθμίση ὀρισμένως ἀτελείας του. Μετὰ ταῦτα ὁ Μακαριώτατος ὠμίλησεν περὶ τῆς φιλανθρωπικῆς δράσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐπέκρινε τὰς ξένας θρησκευτικὰς προπαγάνδας, ἐξήρε τὴν ἀνάγκην τῆς προσηλωσεως εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων μας καὶ ἠυχῆθη εἰς τοὺς παρισταμένους ὑγιεινὸν καὶ εὐλογημένον τὸ Νέον Ἔτος.

Ἱ. Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. ΙΑΚΩΒΟΣ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου καὶ τῶν Ἑνοριακῶν Ἑστιῶν, κατήρτισεν τὰ κάτωθι ὡς πρὸς τὴν παροχὴν βοήθειας ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἱδρύματα καὶ ἀναξιοπαθοῦντας.

1) Νὰ διανεμηθῇ ἀνὰ ἐν δέμα μὲ εἶδη ρουχισμοῦ καὶ ὑποδήσεως εἰς ἀπόρους καὶ ἀναξιοπαθοῦσας οἰκογενεῖας ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ Π.Σ.Ε. τῶν Ἑνοριῶν Ἐρεσσοῦ, Μεσοτόπου, Σιγρίου, Ἄγρας, Πλωμαρίου, Τρίγωνος, Πλαγιᾶς, Μεγαλοχωρίου, Παλατοχωρίου, Ἀμπελικῆς, Ἀκρασίου, Νεοχωρίου καὶ Σταυροῦ (Σημειώτεον ὅτι εἰς τὰς ἄλλας ἑνορίας τῆς Ἐπαρχίας ἐγένετο ἐσχάτως διανομὴ ἱματισμοῦ).

2) Νὰ διανεμηθοῦν χρηματικὰ βοηθήματα ὑπὸ τῶν Ἑνοριακῶν Ἑστιῶν εἰς τὰς ἀπόρους οἰκογενεῖας τῶν χωριῶν τῆς Ἐπαρχίας.

3) Νὰ δοθοῦν εἰς 400 ἀπόρους οἰκογενεῖας Μυτιλήνης ἀνὰ ἐν δέμα μὲ τρόφιμα τῆς C.A.R.E., τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην ἐξ Ἀμερικῆς δύο ἀνώνυμοι Ὀμογενεῖς Μυτιληναῖοι καὶ εἰς ἄλλας 600 οἰκογενεῖας χρηματικὸν βοήθημα ἐκ τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου.

4) Νὰ διανεμηθοῦν εἶδη ρουχισμοῦ, γλυκίσματα καὶ παιχνίδια εἰς τὰ ἀπολύτως ἄπορα παιδιά τῶν Ἑνοριῶν εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Βασιλόπιττας τῶν Ἑνοριακῶν Ἑστιῶν πού θὰ γίνῃ τὴν 29ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν Ἀπ. Διακονίαν.

5) Νὰ δοθῇ ἀνὰ ἐν δέμα μὲ βρεφικὸν ἱματισμὸν εἰς τὰς ἀπόρους λεχωίδας τῆς πόλεως Μυτιλήνης.

6) Αἱ Ἑνοριακαὶ Ἑστίαὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων τὰ ἱδρύματα καὶ τὰς Στρατιωτικὰς Μονάδας καὶ νὰ διανεμῶν γλυκίσματα καὶ ἡμερολόγια τῆς σέπτης.

7) Νὰ δοθοῦν εἶδη ἱματισμοῦ εἰς τὰ ἱδρύματα διὰ τοὺς τροφίμους αὐτῶν: Γηροκομεία Μυτιλήνης, Πλωμαρίου, Δαμανδρίου, Ἀγιάσου, Ὀρφανοτροφεῖον Θηλέων, Οἰκοτροφεῖον ἀπόρων ἀριστούχων Γυμνασιοπαίδων, Φάρον Τυφλῶν, Οἰκοκρηκὴν Σχολὴν Παπάδου, ἱματιοθήκην Παιδιοῦ καὶ Ἀγρόκτημα Ἀχλαδερῆς διὰ τοὺς πτωχοὺς ἐργάτας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ίερά Μητρόπολις Πατρών

Έχοντας υπ' όψει τὰ άρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) μιᾶς θέσεως ἐφημερίου τοῦ ἐν Ρωμανῷ Ἱ. ἐνορ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, 2) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Ἐπροχωρίῳ Ἱ. ἐνορ. Ναοῦ τῶν Ἁγίων Θεοδώρων καὶ 3) μιᾶς θέσεως τοῦ ἐν Μπούμπα Ἱ. ἐνορ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων τῶν.

Ἐν Πάτραις τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου 1966

† Ὁ Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Έχοντας υπ' όψει τὰ άρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) «Παμ. Ταξίαρχαι» Ἀγραμπέλων, 2) «Παμ. Ταξίαρχαι» Ἀμβρακιάς, 3) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Ἀρειάδος, 4) «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» Αὐλακίου, 5) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Βάρνακα, 6) «Ἅγιος Γεώργιος» Βάτου, 7) «Ἅγιος Νικόλαος» Βουστρίου, 8) «Ἅγιος Νικόλαος» Γιαννοπούλων, 9) «Ἅγιος Ἀνδρέας» Κανδήλας, 10) «Ἅγιος Γεώργιος» Κάμπου, 11) «Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος» Κοκκινόβρυσης, 12) «Ἅγιος Δημήτριος» Λιθοβουνίου, 13) «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» Μαλατεϊκῶν, 14) «Ἅγιος Νικόλαος» Μεσσαρίστης, 15) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Νεροχωρίου, 16) «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» Παναχουλᾶς, 17) «Ἅγια Παρασκευὴ» Ρουπακιάς, 18) «Ἅγιος Βλάσιος» Σκλαβαίνων, 19) «Ἅγια Τριάς» Σπαρτιάς, 20) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Στενοῦ, 21) «Ἅγια Παρασκευὴ» Στριγανιάς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογίῳ τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου 1966

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Έχοντας υπ' όψει τὰ άρθρα 46, 47, 48 καὶ 63 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὰς μεταγενεστέρας τροποποιήσεις δυνάμει νεωτέρων Ἐκκλησι. Νόμων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ «Ἁγ. Νικόλαος» Χαλκίδος ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω διαμνημονευθέντος Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Χαλκίς τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1966

† Ὁ Χαλκίδος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ΜΟΝΟΤΥΠΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΤΣΙΡΩΝΗ

Μενάνδρου 4 — Ἀθήναι — Τηλ. 311.121

Υπεύθυνος Τυπογραφείου Γεώργιος Σ. Χρυσάφης

Ἰασωνίδου 22, Σούρμενα Ἐλληνικοῦ.

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

† Ὁ Ἐλασσώνος ΙΑΚΩΒΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΕΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναὶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν:

Δρχ. 50, 75, 100 ἐτησίως.

Λοιπῶν Ναῶν Ἐπικρατείας:

80 ἐτησίως.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 8.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου, Πιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως.

Τοῦ αὐτοῦ, Εὐχαὶ ἐπὶ τῷ Νέφ Ἔτει.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἐόρτια Γράμματα.

Ἐκτακτος Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας

Συνέντευξις τοῦ Τύπου.

Παν. Τρεμπέλα, Ἡ ἐν Βελιγραδίῳ Πανορθόδοξος Διάσκεψις.

Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Νικοδήμου, Ζητήματα ἐκκλησιαστικῆς δεοντολογίας.

Ἀρχιμ. Εὐθυμίου Ἐλευθεριάδου, Πότε ἀκριβῶς ἐγεννήθη ὁ Χριστός.

Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἀγῶνες καὶ θυσίαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ τὴν ἄλωσιν.

Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Προκηρύξεις.